

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРИДНІПРОВ'Я"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

виходить з липня 1991 р.

БОРИСГЕН

2021 рік № 01(354)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

«Шануй та Пам'ятай». На Дніпропетровщині вшанували загиблих захисників України. Символічна і унікальна акція пройшла у Дніпру на Алеї Героїв Біля облдержадміністрації. Саме Дніпро стало першим містом, де започаткували церемоніал.

“У всіх народів мова – це засіб спілкування, у нас це – фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоелемент літератури, а з важкої руки Імперії ще й досі для багатьох – це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних травм. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озираються...”

“Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову”

Ліна Костенко

«Бористен (Борисфен)» – незалежний і недержавний український науково-популярний щомісячник, який висвітлює наукові, культурні, соціальні, історичні події. Видавцем і засновником часопису є Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», голова правління письменник і видавець Фідель Сухоніс. Видавець: Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», Дніпровський Національний Університет імені О.Гончара

Серія КВ, реєстр. номер 16084-4556 ПР. Рік видання двадцять перший. Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за № 1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтва та культурології.

Редакція не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальність за недостовірність опублікованих даних. Редакція не несе відповідальність перед авторами і/або третіми особами і організаціями за можливу шкоду, нанесену публікацією статті. Редакція має право скоротити матеріал без згоди автора. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторами.

Адреса журналу «Бористен»: Адреса редакції а/с № 791, 49008 м. Дніпро, Україна
Телефон: (050) 340 - 28 - 27
e-mail: fidelesukhonis@gmail.com

Представництва редакції:

У Києві: Олег Чорногуз, тел: (067)2555026

У США: Bahriany Foundation, Inc. 19669 Villa Rosa Loop, Fort Myers, FL 33967 , USA

З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V. Babanskyj, 74 Oakridge, Watchung, N.J. 07069, USA;

У Румунії : Ritco Virgil STR. 1 Decembrie7. Bloc 19 Sc B. Ap. 8 8885 Macin Jud. Tulcea Romania;

У Бразилії: Wira Selanski, Rua General Glicer- io, 400 apt.701, 22245-120 Rio de Janeiro, RJ Brazil, Telefax (00-55-21) 2556-5517

У Ізраїлі: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18\I, Lod, Israel

У Польщі: Juri Hawryluk, skr. poczt. 55, 17 – 100 Bielsk Podlaski, Polska

У США: Raisa Chejlyk.
4000 S. Biscayne Dr. #213
North Port, FL. 34287.

Електронні версії журналу ***borysten.com.ua***

Долучайтесь до нас у соцмережі

facebook.com/borysteninfo

Верстка\дизайн
журнал ***CatArt***

реєстрацію
№ 818604 від
2.03.2000

Видавець ФОП
Озеров Г.В.
м.Харків, вул.
Університетська, 3\9
Свідоцтво про державну

Папір офсетний.
Друк цифровий
Щомісячник,
наклад:
1500 примірників

ЗМІСТ

Стор.1 Переможцями традиційної щорічної Відзнаки імені Олеся Гончара журналу «Бористен» у 2020 році визнані:

Стор.2-3 ЛІТЕРАТУРНІ ІМЕНА ВЕРХНЬОДНІПРОВСЬКОГО КРАЮ

Стор.4-5 Християнська Сторінка

Стор.6 Раритетне фото
Стор.7 Вітаємо!

Стор.8 Зворотній зв'язок

Стор.9-11 Переглядаючи сторінку редактора у Фейсбук

Стор.12-13 ЗБЕРІГАЙМО ЧИСТОТУ РІДНОЇ МОВИ

Стор.14 Українська поштова марка, присвячена українській діаспорі в Австрії

Стор.15-18 Дебют у Бористені

Стор.19-21 Просвітняни України Невтомно Працюють

Стор.22 Бразильська берегиня «Бористену»

Стор.23-27 ДО 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ

Стор.28 «Нашого цвіту по всьому світу»

Стор.29 День Соборності України – еднання сили й духу народу

Стор.30-34 «Русское радио»

Стор.35 Товариства української культури на території Туреччини

Стор.36 Рецепти української кухні

Долучайтесь до нас у соцмережі

facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої та актуальної інформації на нашому сайті borysten.com.ua

Переможцями традиційної щорічної Відзнаки імені Олеся Гончара журналу «Бористен» у 2020 році визнані:

- **Юрій Хоменко** (м. Дніпро, Україна) – за системну і багаторічну роботу з патріотичного та національного виховання студенської молоді в стінах «Дніпровської політехніки».

- **Володимир Луценко** (м. Дніпро, Україна, посмертно) – за письменницьку та журналістку діяльність побудовану на засадах духовної спадщини Олеся Гончара.

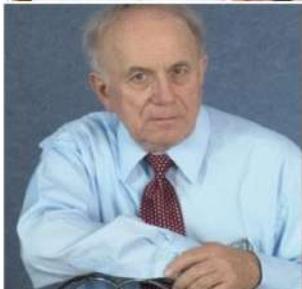
- **Володимир Зелений** (м. Верхньодніпровськ, Україна) – за гуманітаризацію професійної освіти у Верхньодніпровському коледжі Дніпровського державного аграрно-економічного університету.

- **Леонід Якобчук** (штат Нью-Джерзі, США) – за духовну опіку на українським воїнством та підготовку книги «Христос веде до перемоги».

- **Ореста Фединяк** (м. Чикаго, США) – за багаторічну добroчинну діяльність у якості голови Фундації «Самопоміч»

- **Петро Палюх** (штат Нью-Джерзі, США) – за створення та організацію діяльності добroчинної української організації «Промітєв отвіт»

- **Колектив Дніпропетровського ОУЛМГ** (м. Дніпро, Україна) – за системне примноження і збереження лісових насаджень області за складних умов відсутності бюджетного фінансування.

«Сто рядків про книгу»

ЛІТЕРАТУРНІ ІМЕНА ВЕРХНЬОДНІПРОВСЬКОГО КРАЮ

Вміщуючи цю рецензію ми відчуваємо особливий сентимент. Адже в зазначеній антології вміщено допис нашого багатолітнього репрезентанта на Заході пана Гларіона Хейлика. Його вже немає разом з нами. Але він житиме в наших серцях і спогадах. Завжди усміхнений, щирій, величний патріот...

Закінчення 2020р., для залюблених в поетичне слово жителів нашого району, ознаменувалося виданням антології «Літературне Верхньодніпров'я»

Верхньодніпровський край знаний своїми поетами й прозаїками ще від початку минулого століття. Жаль тільки, що нинішньому поколінню читачів багато імен невідомі. Тож основна мета цього видання – познайомити мешканців нашого краю, залюблених у літературу, з талановитими й самобутніми творцями поетичного й прозового слова. А також дати можливість зануритися в дивний світ творів авторів, які з'явилися на світ на нашій землі ще в позаминулому й минулому століттях. Є й такі, що народилися в інших краях, але жили, навчалися, працювали, або й нині живуть і творять на нашій благословеній Верхньодніпровщині.

Найперше слово – про авторів розділу, що має назву «СВЯТА НОША ДУШІ». На їхню долю випали найтяжчі випробування. Декілька війн, голодомори, а ще – політичні репресії, які вилилися в арешти й позбавлення волі на довгі роки.

Микола Невидайло і Микола Кучер, відвувши покару за українське слово, за любов до України, повернулися на Батьківщину і продовжили літературну діяльність. В подальшому були прийняті до Національної спілки письменників України.

Свиридові Мусіяці пощастило менше. Він так і не зміг повернутися до рідного краю, залишившись на вічний спокій в чужинській сибірській землі. І наймолодший – Олександр Григоренко, який, попри неволю й недолю проголосив основним своїм кредо «Ти мене полюбиш

Редакція журналу "Бористен"

не за пісню, ти мене полюбиш не за вроду. Ти мене полюбиш за залізну віданість вкраїнському народу».

У Дмитра Івашини, що мав псевдонім Геродот, доля склалася дещо інакше. Він емігрував до Румунії. Боровся з радянською владою словом і ділом. Залишив по собі велику літературну спадщину: як прозову, так і поетичну. Лозунгом його життя був вислів «Для рідного краю душа моя здібна». Мабуть, найщасливішим із них був Микола Касьян. Доля й радянські чиновники його добряче пошипали. Все ж завдяки своїй кипучій енергії і незборимому бажанню рятувати людей від хвороб він здобув повагу й пошану не тільки між простих людей, але і владців, як колишнього СРСР, так і Незалежної України. У своїх поезіях він завжди підкреслював: «Я – УКРАЇНЕЦЬ. Син того народу, який пройшов усякі небуття».

Пилип Тараненко в юні роки був разом із батьками примусово виселений із рідної домівки на Північ, у Вологду. Тричі втікав. Останнього разу пощастило. У роки Другої світової війни вивезений на примусову працю до Німеччини. Затим опинився в Англії. Вів активну громадську патріотичну діяльність. Майже у дев'яностолітньому віці повернувся на Батьківщину й видав книгу «Те чого забути не можна». А ще посприяв виданню книги Владислава Гриневича «Неприборкане різноголосся: Друга світова війна і суспільно-політичні настрої в Україні, 1939 – червень 1941р.», (видавництво «Ліра», 2012р. Іларіон Хейлик, зазнавши лиха під час так званої колективізації, а ще й голодомору, все ж вижив. У роки Другої світової потрапив до Німеччини, а звідти – до Венесуели. Затим переїхав до Сполучених

Штатів Америки. Став відомою людиною, підприємцем і меценатом. Допомагав співвітчизникам. У співавторстві з дружиною, пані Раїсою, видав у 2012р. книгу «Трикутник. Дві дороги».

У наступному розділі «ВОНИ ЖИВУТЬ У НАШИХ СЕРЦЯХ» представлена сімнадцять авторів, що вже теж відійшли у вічність. Дехто із них був відомий не тільки верхньодніпровцям а й широкому українському загалу, як от: Павло Усенко, Володимир Буряк (Селіванов), Іван Кріпак, Олександр Зайвий – так і менш відомі наші земляки.

Незважаючи на те, що жили вони в різні часи, були ніхеднальне: любов до рідного краю, до природи, до людей навколо. І найголовніше – любов до слова, до творчого осмислення людського буття і свого місця на землі.

Третій розділ – нині сущі поети і прозаїки, що продовжують творчі традиції старшого покоління, розширяючи літературний небокрай, з урахуванням нинішніх реалій, адже шостий рік продовжується російська військова інтервенція. Гинуть українські воїни, героїчно захищаючи рідну землю на східних рубежах нашої Української держави.

Хай там що, але на передньому рубежі літературного процесу, прославляючи рідну землю, уже давно закріпилися і продовжують плідно творити Іван Демченко, Марія Дубина, Віктор Шкуро, Микола Пшенишняк, Валентина Кротова, Ніна Кременчуцька, Микола Ложко, Олександра Чорнобай, Микола Яковчук, Тетяна Тищенко, Наталка Сідак.

Галина Солдатенко – не тільки

талановита поетка. Вона ще й здобула визнання як кінорежисер і в Україні, і поза її межами.

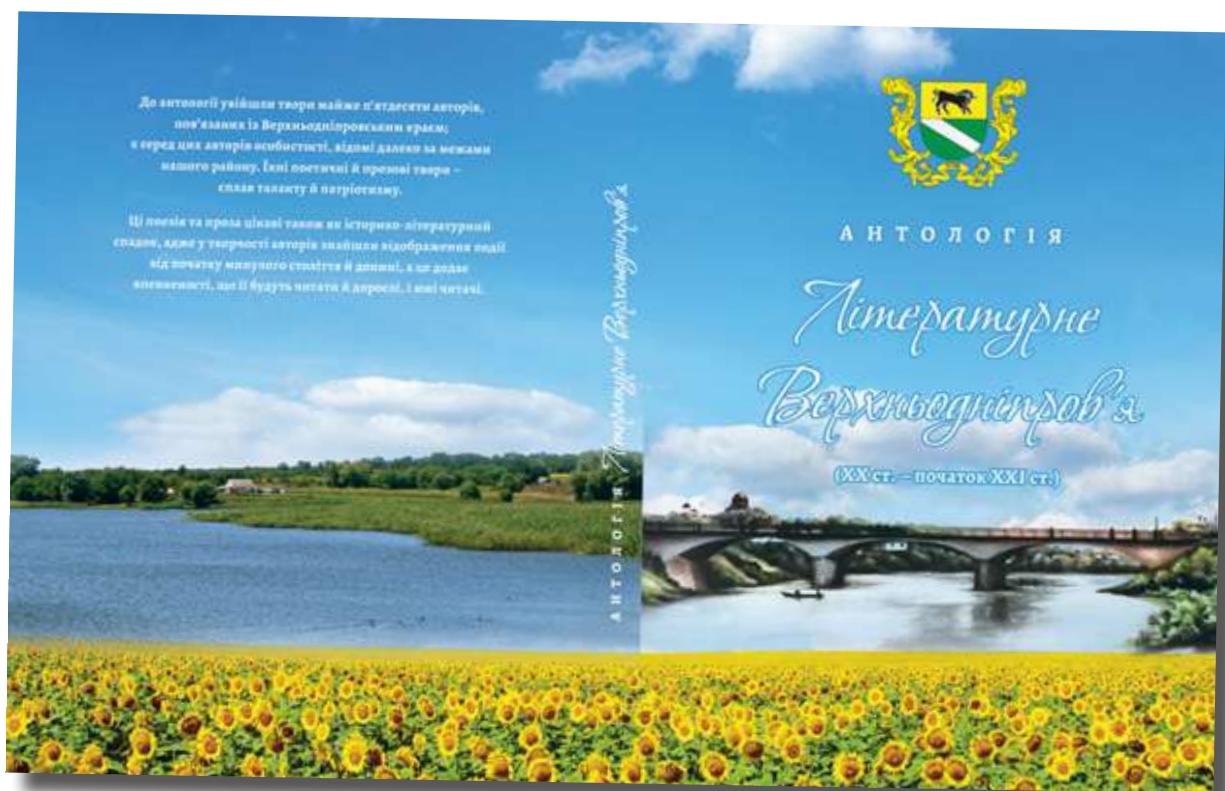
Не відстають від них і молодші, не лише за віком, а й за літературним стажем: Людмила Заїка, Олена Молнар, Ірина Мусіяк, Роман Семисал, Лідія Страшко, Володимир Фоміч.

Слід згадати й те, що Володимир Фоміч і Роман Семисал не тільки на словах висловлювали і висловлюють любов до України. Талановиті поети в грізний для рідної країни час особисто поклали ношу священного обов'язку на свої плечі й стали на її захист від московитської пошесті.

Можна багато писати й говорити про кожного із авторів цієї антології, бо всякий із них є талант. Але ж, мабуть, найкраще буде взяти до рук цю антологію, розгорнути її й зануритися у світ неймовірних пригод авторів та їх персонажів, які живуть в чудових творах наших, без перебільшення, видатних земляків. Сьогодні це можна зробити не тільки в бібліотеках району, а й Дніпровській та Кам'янській центральних бібліотеках, Дніпропетровській обласній універсальній науковій бібліотеці.

Слід відзначити, що антологія побачила світ, завдяки фінансовій підтримці голови РДА і голови районної ради та депутатів нашого району. За це їм велика дяка.

Євген Безус, упорядник і співавтор антології «Літературне Верхньодніпров'я», член правління Дніпропетровської обласної організації Національної спілки письменників України, депутат Верхньодніпровської районної ради трьох скликань, заступник голови Верхньодніпровського районного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Тараса Шевченка.

+Християнська сторінка+

----Бог – Святий----

Чи існує Бог? Найчастіше це питання задають шукачі істини, або атеїсти, які вирішили не вірити в існування Творця, а вірять, що Всесвіт і все, що можемо бачити, створилося через випадкове чудо сліпої природи.

Бог існує як реальна неосяжна трансцендентна дійсність, незалежно нашого суб'єктивного розуміння і сприйняття. Проте Творець не залишив людей в незнанні, але дарував об'явлення, щоб люди самі шукали й повірили у факти створення. Віра – це вже наш вибір.

Яке саме об'явлення дав Бог?

Апостол Павло писав до Римлян: "...тому що те, що можна знати про Бога, явне для них, бо їм Бог об'явив. Бо Його невидиме від створення світу, власне Його вічна сила й Божество думанням про твори стає видиме. Так що нема їм виправдання..." (Рим. 1:19-20) Розглядаючи чудовий світ, в якому ми живемо, можемо раціональним мисленням прийти до висновку про створення світу Творцем, якого називаемо Богом. Це - перше загальне об'явлення через оглядання видимого світу.

Друге, окрім загального, є особисте об'явлення, де Бог виявляє Себе особисто кожному через Свое Святе Слово – Біблію. Біблія не є книгою міркувань чи досліджень якогось вченого або філософа, але являється свідоцтвом Живого Бога. А як і з чого ми можемо Його пізнати? В Божому об'явленні Слова ми знаходимо характеристику Його характеру і Його вічних незмінних атрибутів.

Проблема в тому, коли люди ігнорують Його Слово яке об'являє Бога, тоді самі створюють свого "бога", який відповідає їхньому стилю життя, їхній культурі. Тозер писав: "Коли ми думаємо про Бога, то найважливіше для нас думка про себе. Отже, замість того, щоб дбати про секретні закони душі, звертаємося до свого розумового уявлення про Бога." З чого ми Його можемо пізнавати? Ми пізнаємо Його з Його характеру. Які саме атрибути Його характеру подає Біблія? Іх є багато, але для прикладу візьмемо декілька найважливіших. Є природні атрибути, які свідчать про Його вічну природу, такі як Вічний, Всюдиприсутній, Всесильний, Суверений, Триединий... Є моральні атрибути, як Святий, Праведний, Милосердний, Люблячий Справедливий... Для розуміння кожного атрибуту було б необхідно присвятити принаймі одну бесіду для кожного з них, але для прикладу, розглянемо сьогодні атрибут "Святий". Чому саме ми взяли цей атрибут "Святий" першим? Бо в Біблії найбільше згадується саме цей атрибут. А що означає саме слово "Святий"? В

світській розмові чи літературі це слово вживается в значенні "особливий", як свята річ, якийсь святий предмет, або якусь дію, як свята війна, і т.п. Але в Біблійній мові, коли говоримо про Бога, в гебрейській і грецькій мовах передаються такі значення, як відокремлений, світлий, абсолютно чистий та прекрасний.

В першому посланні Ап. Івана 15 написано: "А ось благовістя, яке ми чули від Нього [Христа], і звіщаємо вам: Бог є світло і немає в Ньому ніякої темряви".

Я думаю, що найкраще ми зможемо побачити Божу святість на Біблійних прикладах. Пророк Осія пише: "Бог не людина серед тебе – Святий." (Ос. 11:9). Бог – єдиний у Всесвіті, Він не створений відокремленим від усього Ним створеного. Він є вічний, самоіснуючий, трансцендентний. Його святість відрізняється від ангелів і людей. Божа святість є аспектом Його суверенності, що відокремлює Його від усього створіння. Ми люди, можемо мати доступ до Бога через віру, як пояснює ап. Павло в Післанні до Римлян 5:2, в якому написано що "... ми вірою отримали доступ до тієї благодаті, в якій стоямо і хвалимось надією на славу Божу."

Про Божу святість найкраще ми можемо дізнатись з Біблійних оповідань про героїв віри. В другій Книзі Біблії, Вихід, описується як Бог підготовляючи Мойсея на лідера для виведення Ізраїльського народу з єгипетського поневолення, з'явився йому в пустелі, коли той пас отарі свого тестя Ітра. Біля гори Хориву Мойсей побачив куща тернини, який горів та не згорав. Підійшовши ближче до куща, він почув голос з-посеред тієї тернини,

який промовив: "Мойсею, Мойсею! А той відповів: Ось я! І сказав Він: Не зближайся сюди! Здійми взуття своє з ніг твоїх, бо те місце на якому стоїш ти - земля це свята!" (Вихід 3:4-5)

Пізніше Бог являвся Моїсеєві знову, коли він вже провадив народ пустелею й особливо, коли Бог давав Заповіді на горі Сінай. Там Бог об'явив Моїсеєві частинку Своєї слави, від якої лице його променіло, що він вимушений був покривати своє обличчя перед народом.

В своїй Книзі пророк Ісая дуже цікаво й драматично описує, як він був посвячений на служіння пророка. В 6-му розділі написано, що коли Ісая пішов до храму сумувати з приводу втрати земного царя Озії, там побачив видіння Небесного Царя, оточеного ангелами. Ісая пише: "Бачив я Господа на високому й піднесеному престолі, а краї риз Його наповнили храм. Навколо Нього стояли серафими, а кожен мав по шість крил - двома закривав кожен своє лице, двома закривав свої ноги, а двома літав. І покликували вони один до одного: Свят, свят, свят Господь Саваот, вся земля повна слави Його!" (Іс. 6:1-3) Жоден з атрибутів в Біблії не повторюється аж три рази. Можливо це свідчення про Святу Трійцю: Отець, Син і Святий Дух. Трьохразове повторення лише цього атрибуту ще зустрічаємо в Книзі Об'явлення Святого Івана (4:8).

Побачивши таке дивовижне видіння Божої слави пророк з переляку каже: "Горе мені!... Бо я людина з нечистими устами..." (6:5) На це прилетів ангел з розпаленим вугіллям з жертовника, і доторкнувшись моїх уст - очистив мене. Тоді я, пише далі пророк, відгукнувся на голос Господній. "Кого Я пішлю...? - Ось я, пошли мене!"

В Біблії описано, як Бог виявлявся в Своїй славі Йову, апостолу Павлу, апостолу Івану. Ап. Іван пише, що Бог-Отець об'являвся через Ісуса Христа.

При кожному об'явленні відбувалась певна зміна. В Мойсея вигляд обличчя його настільки змінився від сяйва Божої слави, що він мав перед людьми покривати своє лице. Йов - зрозумів зміст свого життя. Ісая відчуув свою нечистоту і був очищений, та відгукнувся на Господній заклик до праці. Апостол Павло впав на землю і розпочалося нове життя. Апостол Іван - впав на землю і піднявши, написав Об'явлення. До зустрічі з Богом ми є світські, недостойні і не ефективні в праці для Бога. При зустрічі з Ним в нас настають зміни, яких не вдається людині осягнути своїми зусиллями і перебороти гріховну природу. Це - перше.

По-друге, через об'явлення Божої святості, ми краще зрозуміємо Голгофський хрест, хоча насправді, я думаю, ми ніколи не зрозуміємо саму суть і глибину значення хреста, але принаймі краще цінуватимемо, і тоді більше зрозуміємо Богу святість і

Божу праведність.

Христос прийшов в цей грішний світ, як Єдиний без гріха, Який жив святым, досконалим життям. Щоб спасти людину, Отець положив на Нього гріхи всього світу - і мої, і ваші. Тільки Ісус міг це зробити, бо Він був єдиною безгрішною особою, яка будь-коли жила. В час смерті, навіть Небесний Отець не міг дивитись як чистий, святий, безгрішний Син за наші гріхи, наш бруд платив ціну. Завдяки Його жертві Бог-Отець дивиться на нас через Христову святість, якою зодягає нас, як сказав пророк Ісая: "Я радісно буду втішатися Господом, нехай звеселиться душа моя Богом моїм, бо Він зодягнув мене в шати спасіння, і в одежі праведності мене вбрав, немов молодому, поклав Він на мене вінця, і мов молоду приоздобив красою мене!" (Іс. 61:10) Для чого нам вивчати цей атрибут святості? Коли ми поклоняємо Святому Богові, і пізнаємо Його таким, Яким Він є, це заохочує нас розвивати в собі характер святості в своєму житті. Біблія каже: "Будьте святі, бо Я - Святий." (1 Петра 1:16)

Звичайно, що ми не можемо досягнути такої святості, як Бог, тобто бути такими святыми, як Бог, бо Божа святість відокремлює від всього іншого, але ми можемо, як в дзеркалі, відображати Богу святість в своєму житті.

Апостол Павло пише: "Ви - храм живого Бога, тому вийдіть з-поміжних івідділіться - говорить Господь, і не доторкайтесь до нечистого." (2 Кор. 6:17). Святість віруючої людини не означає ізоляцію в супільстві від того середовища, в кому вона проживає, але відокремлення від усього нечистого, гріховного й аморального.

Коли ми будемо пізнавати Його [Христа], таким Який Він є в дійсності, тоді з надією чекатимемо нового дня, коли будемо подібні до Нього. Написано так: "Подивіться, яку любов дав нам Отець, щоб ми були дітьми Божими і ними ми є. Світ нас не знає, тому що Його не пізнав. Улюблені, ми тепер Божі діти, але ще не виявилося, що ми будемо. Та знаємо, що коли з'явиться, то будем подібні до Нього, бо будемо бачити Його, як Він є. І кожен, хто має на Нього надію оцю, очищає себе так же само, як чистий і Він." (1 Ів. 3:1-3). Біблія говорить про красу святості, а все, до чого доторкається гріх - спотворюється. Гріх псує, призводить до руйнації. Коли б у світі не було б гріха, світ справді був би надзвичайно гарним, чудовим, досконалим. Але всюди, куди проникає гріх - настає деградація. І ось в цьому світі ми з вами живемо. Проте пам'ятайте, що Бог любить вас і одного дня Він доторкнеться вашої душі, і ви будете прославляти Його, подібно до Біблійних святих, коли приймете спасіння Ісуса Христа і Його Голгофську жертву. Тоді ви прославите Його піснею хвали для Його слави. Амінь.

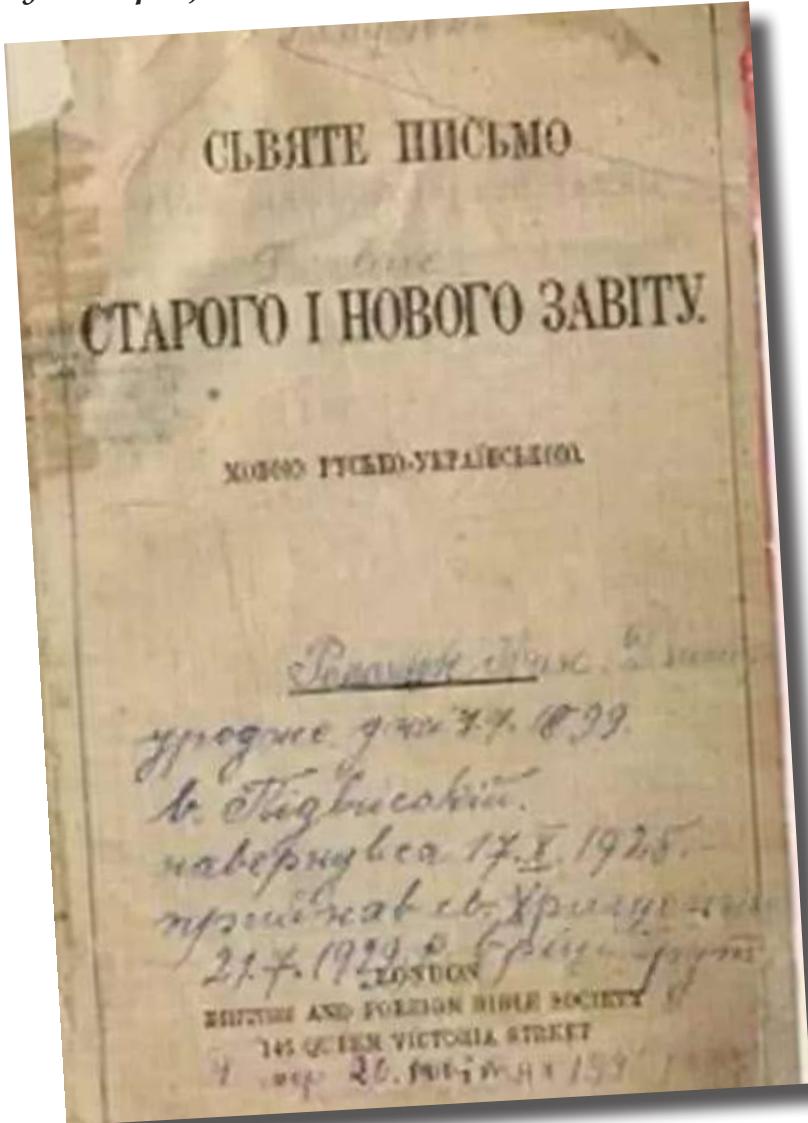
--- Раритетне фото ---

На фото - переклад Святого письма українською мовою П. Куліша, І. Нечуя-Левицького та І. Пуллю, опублікований у 1903 р. в Лондоні.

Так-так, всесвітньо відомий вчений-фізик, якому ми завдячуємо відкриттям Х-променів, відомих як рентгенівські, ІВАН ПУЛЮЙ вболівав за розвиток української культури і сам долучився до нього.

Почав справу перекладу Біблії українською Пантелеймон Куліш у 60-х роках XIX ст. До нього приєднався Іван Нечуя-Левицький, і в 1869 р. вони залучили до перекладу Івана Пуллю, який мав глибокі знання з богослов'я та знову (лише вдумайтесь - 15!) мов. У 1881 р. Наукове товариство імені Шевченка опублікувало у Львові Новий Заповіт у їхньому перекладі. Праця над Старим Заповітом тривала. Та пожежа 1885 р. на Кулішевому хуторі Мотронівка знищила рукопис перекладу Старого Заповіту. Однак перекладачі знову почали працю над перекладом Старого Заповіту. Завершили переклад уже після смерті П.Куліша довелося Івану Пуллю.

Право власності на переклад здобуло Британське Біблійне Товариство, яке в 1903 р. видало першу повну українську Біблію («Святе письмо Старого і Нового Завіту») у перекладі П. Куліша, І.Нечуя-Левицького та І. Пуллю. Ця Біблія перевидавалася у 1912 р. у Відні, у 1921 і 1930 рр. у Берліні, 1947 р. в Нью-Йорку та Лондоні. На теренах України, в Києві, цей переклад вперше був виданий у 2000 році.

Вітаємо!

52 роки виповнилося Українському фольклорному ансамблю «Калина», що був заснований у м. Уніао-да-Віторія, Бразилія 29 січня 1969 року для збереження українських культурних традицій. У репертуарі колективу - танці, що відтворюють хореографію та одяг з різних регіонів України.

«Калина» відома численними виступами у містах Бразилії, особливо в таких як Куритиба, Флоріанополіс, Порту-Алегрі та Сан-Паулу. У 2010 році ансамбль здійснив перший міжнародний тур через Україну та США. Він взяв участь у 3-му Міжнародному юрічному фестивалі фольклору «Етновир» у місті Львові, а також виступив на козацькому фестивалі української слави «Кульчиці-фест» у місті Самборі.

- Зворотній зв'язок -

У жовтневому числі журналу "Бористен" №10 (351) трапилася неприємна помилка в статтях авторства Михайла Шумади ("Моя перша зустріч з Києвом" і "Моя друга зустріч з Києвом"). Переднє слово до цієї публікації підготував пан Микола Дупляк з США (за що ми йому щиро дякуємо). Позаяк вміщено його прізвище наприкінці передмови і упущене авторство М. Шумади створило приkre непорозуміння. Сподіваємося що ці рядки слугуватимуть не лише вибачення перед нашими обома шанованими авторами, а й достаточно розставлять крапки над «і».

Редакція

"Вдячна за увагу шановному виданню!
Намагаємось берегти. Але справа, в наших умовах, не з легких.
І не для одного, безумовно."

Дякую всім, хто долучається, всім, кому важлива культурна спадщина в цілому, і спадщина Д.І. Яворницького зокрема!" - прокоментувала героїня статті за листопад директорка музею Д.Яворницького Яна Тимошенко.

– Переглядаючи сторінку редактора у Фейсбуц –

Вадим має “нік-нейм” БТР. Напевно через міцно збите, приземисте як у неандертальця тіло. Познайомився я з ним роки три тому. Коли Вадим разом зі своїми колегами допоміг мені прибрати різний мотлох з гаражу. Ми залишилися задоволені нашою співпрацею: я темпами і якістю виконаних робіт, БТР гонораром.

Відтепер коли припадково зустрічаємося на вулиці неодмінно поточимо язика. Доля Вадима сповна вкладається у французький вислів «шукайте жінку». Свою сьогоднішню динну він має через зраду. Вразливий, з романтичною душою він свого часу не зміг належно пережити жіночу підступність. Через це проблеми накочувалися хвиля за хвилю. В підсумку опинився на вулиці. Але Вадим не безхатченко. Нині знімає у знайомих одну кімнату. А ще працює підсобником у пункті приймання макулатури.

Сьогодні в неділю у Вадима виявляється був вдалий день. Йому пощастило здати раніш

приготовлений металобрухт на 170 гривень. На зароблене БТР дозволить собі 100 грам у найближчому генделику, а решта піде на продукти.

- З понеділка ж на роботу, - похазяйські розсудливо пояснює він мені.

А ще у Вадима є мрія. Вдруге побувати у одного з синів в Німеччині, де той влаштувався солідо і назавжди. Працює дальнибійником, має германське громадянство.

-Хоч у Німеччині мені не сподобалося, - пояснює мені БТР. - Порядки і чистота аж гидко. І син з невісткою нічого не давали робити. Холодильний і телевізор - так і пробув цілий місяць...

На моє запитання: а пощо йому трудитися, коли має таку рідню. Бо ж не пошкодує пару соток євро щомісяця син для батька. А це, напевно, навіть більше аніж його заробок з макулатурою. Вадим здивовано стиснув плечима:

- А у мене що рук не має?!

Цьому посту три роки. Тоді один з очільників лікарні імені Мечникова доктор Юрій Скребець не лише рятував хворих, а як міг боронив Вітчизну від північних варварів. Лікарня й фронт: в той час його можна було зустріти лише там. Здавалося б доля достатньо дала йому випробувань. Однак, ні! Життя подає нові тести на міцність. Короновірус. Лікарня Мечникова нині один з опорних медичних закладів у боротьбі з цією заразою. І тепер боротьба з пандемією ще одна його передова.

Нехай щастить Вам, пане Юрію, у цьому шляхетному герці!

Побачивши цю рекламну неперевершеність я спершу поспішив з'ясувати скільки чорношкірих українців мешкає в нашій державі. Жодне довідкове джерело не подавало ніякої інформації. Зрозуміло з тієї причини, що таких у нас мізер. Навіть якщо зарахувати сюди студентів провідних вузів країни. Позаяк усміхнена темношкіра товстушка хоч і з білим дитям аж ніяк не викликає спогади про неніку. Який же тоді сенс хотіли вкласти автори рекламного шедевру в таку картинку?! Ось тут вже напрошується політично не коректні асоціації. Мовляв, виконаємо роботу із завзяттям негрів за копійки... Принаймні чогось іншого вигадати важко.

Залишається додати що зустрів я таке рекламне «ноу-гау» на вулиці Макарова в Дніпрі...

--Війна--

Це все брехня тих, хто нині при владі що не має війни. Війна триває і про це мені розповідають не з екрану телевізора, а люди які сидять в окопах. А ще дратують ті хто попри кров і слози теревенять про братство з Росією. Таких ідiotів не бракує. І вони вже здохнуть з такими поглядами.

Московія, Російська імперія, РСФСР чи Російська Федерація «дружить» з Україною так, що ніколи миру не було. Постійно – заборони мови, історії, традицій, знищення людей. Той час, що можна натягнуто вважати «миром» (після Другої світової) – теж таким не був, бо – русифікація, дисидентство. Це – також війна, просто прихована. З 1991 року – питання Криму, Севастополя, Тузла та тепер – нова гаряча війна. Бо що таке мир? Це сприйняття іншої сторони як рівноцінного суб'єкта. Як того, кого не треба завойовувати – у всьому світі війни ведуться економічні, перевага досягається за допомогою дипломатії, економічних важелів. Але знищення іншої сторони нікому не вигідно. А чи вигідно Росії існування України як рівноцінного собі суб'єкта? Тобто країни, що має свою історію, свої правила, свою мову і традиції? Зрештою, свою політику? Це неможливо. **Бо так сталося – офіційна історія РФ починається у Києві.** І тому він просто не може бути іншим, ніж в расійському государстві. Ну, це ж логічно, я їх розумію. Яким чином будувати свою політику імперську, якщо у неї забирають фундамент – Рюриковичів, Русь? Ніяк – і я чесно, цілком і повністю робив би те саме на їхньому місці. Інакше – або міняти знову всю історичну парадигму і писати правду про Московський улус – а це вже неможливо. Або забути про імперію, а там – привіт, незалежна Якутія, Ічкерія і сотня інших.

Чи вигідно Україні існування Росії як рівноцінного суб'єкта? Те ж ні, і причина та сама – Київ. Зараз окремі політики дуже розумно говорять про боротьбу за спадок Київської Русі. Дуже правильно, але запізно років так на тридцять. Одне слово, допоки буде існувати Московщина до тих пір не буде у нас спокою..

Фідель Сухоніс, редактор
журналу "Бористен"

ЗБЕРІГАЙМО ЧИСТОТУ РІДНОЇ МОВИ

Чи можна попасті в просак?

Російський фразеологізм попасть в просак деякі “мовознавці” живцем перетягли в українську мову. Слова просак у нашій мові немає.

По-українськи можна потрапити, а дехто може сказати, хоч це неправильно, *попасті в неласку, попасті в тон, чортові в зуби, не в ті двері, пальцем у небо, у чиїсь руки, попастися на мушку* і ще деякі, але тільки не в просак.

Замість цього чужого виразу можна вжити фраземи *вскочити в клопіт, пошигтися в дурні, потрапити в халепу* і подібні.

Що таке канцеляризми?

Канцеляризми – це закостенілі мовні кліше. Це слова та словосполучення, що вживаються в офіційно-діловому стилі. Є чимало канцеляризмів, які не мають української прописки, але використовуються під впливом російської мови, напр.: підвести бабки, підвести підсумки, а замість них треба сказати підбити підсумки, підсумувати.

Замість повістка дня зборів, якогось засідання, треба перекласти як порядок денний. “Представляю вашій увазі” слід перекласти “Пропоную або рекомендую до вашої уваги...” “Не можу представити собі...” по-українськи треба сказати – “не можу уявити собі...”

Російський канцеляризм прінімать участі ніби по-українськи озвучують як приймати (прийняти) участь, правильно повинен звучати *брати участь* у чомуусь. Цю помилку в Україні постійно повторюють.

Про займенник “самий”

Зверніть увагу на оригінальний український вислів з прийменником на та означальним займенником самий у західному відмінку – на саму згадку, на саму думку: *“Сухі губи в Маланки стиснулись од болю, на саму згадку”* (М. Коцюбинський), -- замість якого іноді помилково пишуть: при одній думці, при одній згадці.

Чи так добре по-українському?

Не добре звучить по-українському така, наприклад, фраза: *“Головну увагу мною приділено таким явищам”*, а слід: *“Головну увагу я приділив таким явищам”*.

Так само неприродно звучить вислів з одного сучасного оповідання: *“Щось нове, не звідане нами”*, замість якого краще сказати: *“Щось нове, що не звідали ми (чого не зазнали ми)”*.

Чи є ліки від ревматизму?

“Це ліки від усяких хвороб”, -- читаємо в одному сучасному оповіданні для дітей. Так сказати по-українському не можна; коли йдеться про ліки, треба ставити прийменник проти: *“Ліки проти ревматизму”*.

Прийменником проти користуються також для порівняння: *“І стіл був багатий проти звичайного”*.

А слово “слава” таки найкраще!

Слово “слава” переважно виступає в функції іменника, але буває вигуком, що виражає схвалення, визнання, є бойовим покликом, як ось:

*I серця стримуючи лет,
ми розгорнулися у лаву
і ринули під крики “слава!”
на лаву ворога.*

B. Сосюра

В українській мові вживаються також запозиченжі з інших мов вигуки “ура” та “браво”, пор.:

*“Гуля наш батюшка, гуля!
Ура!.. ура!.. ура!.. а-а-а...”*

Т. Шевченко

Однаке емоційно ближчий нам давній український вигук “Слава!”, тож доречно користуватися ним під час різних урочистостей.

Чи можуть надії рушатись?

Деколи мовці уживають сполучення надії рушились. В українській мові дієслова рушити, рушитися мають значення починати рух (“Рушив поїзд в далеку дорогу, сколихнувся вагон і помчав...” (В. Сосюра).

Можуть рушитися вітер, буря, сніговій тощо (“Вітрець рушив -- почало колесом сніг крушити” (Панас Мирний), але надії рушати з місця ніяк не можуть. **Надії можуть втратитися, пропасті, зникнути, якщо вже така повна безвихід.**

Про любов... з першої ложки

Любов -- це велике, святе Почуття – часто приходить зненацька, аби уже ніколи не покинути свого обранця. Саме тому й виник вислів “Любов з першого погляду”. А тепер деякі ділки в Україні хочуть це очуття в нас украсти, пропагуючи любов із першого погляду до... поливки, яку вони вирбляють.

Саме такими гаслами “прикрашено” (читай: опоганено) чимало трамвайніх вагонів у Львові (а може й в інших містах). Сумне, дуже сумне буде життя, коли людям не просто буде подобатися страва, коли вони, бідолашні, жалюгідні, будуть у неї закохуватися, ще, можливо, й приревнувати зуміють її...

Напрошується питання: -- Хто ж дозволяє ділкам, безнадійно глухим до Слова, поганити нашу мову отакими “трансформаціями” усталених висловів?! –доречно запитує знаний мовознавець Роксоляна Зорівчак.

Слова і вислови, що засмічують нашу мову

“в порядку виключення” замість “як виняток”

“зложити звіт” замість

“скласти звіт”

“корінним чином” замість

“докорінно”, “таким чином”,

“отже”

“лічна річ” замість “власна річ”

“лічна собственість” замість

“особиста власність”

“лічна зброя” замість

“персональна зброя”

“личне діло” замість “особова справа”

“лічний состав” замість

“особовий склад”

“предвзяте ставлення” замість

“упереджене ставлення”

“оказати вплив” замість

“справляти враження, вплив”

“прививати комусь” замість

“прищепити, прищеплювати”

“розполагати до себе” замість

“приваблювати, привертати

(принаджувати) до себе”

“співпадають факти” замість

“факти збігаються”

“співставляти факти” замість

“зіставляти факти”

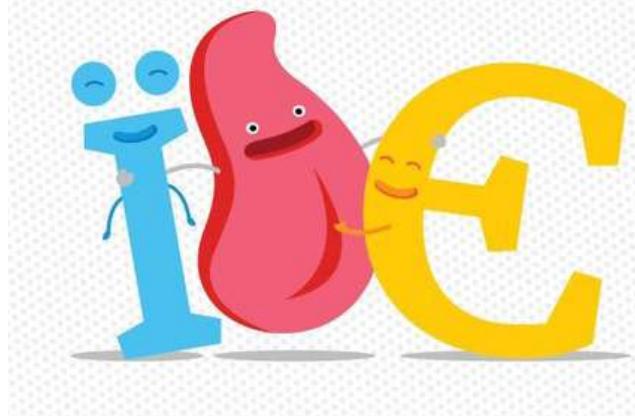
“таращити очі” замість

“вигріїти (вирячити) очі”

“пошлина” замість “мито, збір”

“спектакль” замість “вистава”

**ЛЮБІТЬ
УКРАЇНСЬКУ!**

Українська поштова марка, присвячена українській діаспорі в Австрії

Українська етнічна спільнота в Австрії почала формуватися з кінця XVII століття, коли до її складу ввійшли Галичина, Буковина, а також Холмщина і Підляшшя. З початком Першої світової війни сюди прибували іммігранти з Галичини й Буковини та східноукраїнських земель. Після Першої світової війни в Австрії нараховувалося приблизно 50 тисяч українців, а столиця Австрії стала одним з центрів українського політичного та культурного життя. Зокрема в 1921 р. у Відні було відкрито Український вільний університет.

Наприкінці Другої світової війни до окупації радянськими військами тут проживало вже понад 100 тисяч українців. Втім, відтоді їх кількість постійно зменшувалася.

На 2016 рік в Австрії офіційно проживало 9659 осіб з українським громадянством. Головними українськими осередками є Віденсь та його околиці, Зальцбург, Клагенфурт-ам-Вертерзе, Грац, Інсбрук, Кюстін, Лінц.

--- Дебют у "Бористені" ---

Ясько Віталій Васильович –
український художник. Заслужений
працівник культури України
Народився 6 грудня 1948 року в
с. Білий Камінь на Вінниччині.

Навчався в Одесі.

Працював на студії

«Укртелефільм». Тепер – на
Київській кіностудії ім. О. П.
Довженка.

Член Товариства «Вінничани у
Києві».

Член Національної спілки
кінематографістів України.

ЩЕДРИК

СТРІЧКА АВТОСТРАДИ
СТРІМКО МЕТНУЛАСЬ ВГОРУ.
НА ВЕРШИНІ Я ЗУПИНИВ АВТО.
ВНУКИ ТИКАЮЧИ ПАЛЬЦЯМИ
В МОБІЛЬНИКИ СТОЯТЬ БІЛЯ
МЕНЕ.

Я

- ОН ТАМ. ДИВІТЬСЯ. ДЕ ТЕПЕР
РОЗКІШНИЙ МАЄТОК, БУЛА
ХАТИНА В ЯКІЙ ЖИВ НЕЗРЯЧИЙ
ФРОНТОВИК І ВІН ПЛІВ СІТКИ
ВНУЧКА
НУ І ЩО З ТОГО, ЩО ВІН ПЛІВ
СІТКИ

БУРКНУЛА ВНУЧКА. ЧИ БУВ
ЗАСНІЖЕНИЙ ЧИ БЕЗСНІЖНИЙ
СТАРИЙ НОВИЙ РІК, НЕ

ПАМЯТАЮ. МИ П'ЯТКЛАСНИКИ.
МАРІЧКА, ГАНЬКА, СТЕПАН,
ПАВЛО, ВАНЬКО З ПОРОЖНІМИ
ПОЛОТНЯНИМИ ШКІЛЬНИМИ
ТОРБАМИ ЙДЕМО ЩЕДРУВАТИ.

СПУСКАЄМОСЬ КРУТОЮ
СТЕЖКОЮ ДО РІЧЕЧКИ. ХИТКОЮ
КЛАДКОЮ ПОВЗ ЗАТОПЛЕНИЙ
ТАНК ПЕРЕХОДИМО НА ІНШІЙ
БІК. ЩЕ КРУТИЩА СТЕЖИНА
ВЕРВЕЧКОЮ В'ЄТЬСЯ ДО
ЗАВІТНОЇ ХАТИНКИ.
МИ ДРЯПАЄМОСЬ ВГОРУ.

**СПОВЗАЄМО ВНИЗ..
ПІДІЙМАЄМОСЬ ЗНОВУ. СТОЇМО
ПЕРЕД ЗАКРИТИМИ ДВЕРИМА.**

МАРІЧКА ПОЧАЛА -

Щедрик, щедрик, щедрівочка
ГАНЬКА, СТЕПАН, ПАВЛО,

ВАНЬКО ПІДХОПИЛИ-

Прилетіла ластівочка

Стала собі щебетати,

Господаря викликати:

ЗАСКРИПЛИ ДВЕРІ . ВИБІГЛА
КОЗА. З'ЯВИВСЯ ЧОЛОВІК І

СТАВ НА ПОРОЗІ. ВАНЬКО
КРУТОНУВ ЗІРКУ. ЧОЛОВІК В

ВИШИТИ СОРОЧЦІ В ШИНЕЛІ

НАКИНУТИЙ НА ПЛЕЧІ З

РЕШЕТОМ В РУКАХ НЕЗРЯЧИМИ
ОЧИМА ПОВІВ ГОЛОВУ В НАШ
БІК, ПОСМІХНУВСЯ І ЖМЕНЕЮ
СИПАНУВ В ШАПКУ СТЕПАНУ,
ЩО МІГ ЗАХВАТИТИ. СТЕПАН
МЕРЩІЙ ОББІГ ХАТУ І ЗНОВУ
СТАВ В ЧЕРГУ. ТАК ПІД СПІВ
ЩЕДРІВКИ МИ ДВІГІ ОББІГАЛИ
ХАТУ. СПІВАЛИ- Вийди, вийди,

господарю,

Подивися на кошару,

Там овечки покотились,

А ягнічки народились.

В тебе товар весь хороший,

Будеш мати мірку грошей.

Хоч не гроши, то половина,

В тебе жінка чорноброда.

Щедрик, щедрик, щедрівочка,
ЧОЛОВІК В ШИНЕЛІ ДВІЧІ ПОСМІХАЮЧИСЬ, ВИНОСИВ РЕШЕТО З ПОДАРУНКАМИ. СТАВАВ НА ПОРІГ, А ПОТІМ НА ПРОЩАННЯ ПРОМОВИВ.
ДЯКУЮ, МОЇ ДОРОГЕНЬКІ. ДЯКУЮ... ПРИХОДЬТЕ ЩЕ - ... СЛЬОЗИ КОТИЛИСЬ З ЙОГО НЕЗРЯЧИХ ОЧЕЙ. НАМ СТАЛО СТРАШНО І МИ ТАКОЖ ЗАПЛАКАЛИ. РЕВІЛИ ГОЛОСАМИ ЯКИМИ ТІЛЬКИ ЩО СПІВАЛИ ЩЕДРІВКУ.... МИ КОТИЛИСЬ ВЕРВЕЧКОЮ ВНИЗ:-ЧИ ТО БУВ СНІГ- ЧИ ЛІД- ЧИ БОЛОТО. А НА ТАНКОВІЙ КРИЦІ ДІЛИЛИ ПОДАРУНКИ. БИЛИ КАМІНЦЯМИ ГОРІХИ. СМАКУВАЛИ ПІРІЖКАМИ З МАКОМ ТА ГОЙДАЛИСЬ НА ГОЙДАЛЦІ, ЩО ВІСІЛА НА ТАНКОВОМУ ІРЖАВОМУ ЖЕРЛІ. БІГЛИ ПО ХИТКІЙ КЛАДЦІ ДО СТЕЖКИ, А ДЕСЬ В ГОРІ, В НЕБЕСАХ, ЗАЗВУЧАВ ХОР ЛЕОНТОВИЧА. БОРСАЮЧИСЬ В СНІГУ, БОЛОТИ ПОВЗЛИ ВГОРУ. ДЕ НА ГОРИЗОНТІ ПОЧАВ ЖЕВРІТИ ДІСК ВЕЧІРНЬОГО СОНЦЯ ПІД ЧАРІВНІ ЗВУКИ ХОРОВОГО СПІВУ. ЧИМ БЛИЖЧЕ ДО СОНЦЯ

- ТИМ ЗВУКИ ЩЕДРИКА СТАВАЛИ СИЛЬNIШI.
ПОЧАЛАСЬ ХУРТОВИНА. СНІГ ПРИПОРОШУЄ ВІТРОВЕ СКЛО МОГО АВТО. СНІГ ЗАСТИЛАЄ ПОВНІСТЮ ВІТРОВЕ СКЛО. Я ВМИКАЮ ДВІРНИКИ. ЧЕРЕЗ ПРОСВІТ БАЧУ, ЯК МАРІЧКА, ГАНЬКА, СТЕПАН, ПАВЛО, ВАНЬКО, РУХАЮЧИСЬ ВПЕРЕД, РОЗТАНУЛИ В СОНЦІ. ВСЕ СТАЛО БІЛИМ, ЯК АРКУШ ПАПЕРУ. КРІЗЬ ШУРХІТ ДВІРНИКІВ ПРОРИВАЄТЬСЯ СПІВ. ВСЕ ДУЖЧЕ І ДУЖЧЕ...

Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка,
Стала собі щебетати,
Господаря викликати:
- Вийди, вийди, господарю,
Подивися на кошару,
Там овечки покотились,
А ягнічки народились.
В тебе товар весь хороший,
Будеш мати мірку грошей.
Хоч не гроши, то полова,
В тебе жінка чорноброва.
Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка.

--- 5 БЕРЕЗНЯ 1953 ---
= кіносценарій =

**КІМНАТА В СІЛЬСЬКІЙ ХАТИ.
РАНОК**

Батько, примостившись на підвіконні, голив тижневу щитину . Бритва виблискувала на променях вранішнього сонця, що пробивалось крізь розмальовану морозом шибку вікна .

Задзеленчав телефон, що висів під великим портретом Сталіна.

Батько приклав трубку до замиленого вуха. Довго слухав. Його рука з бритвою в руках тримтіла.

БАТЬКО

Буде сделаною, Василю Фоковичу.

Все, як ви сказали...

Радіо-капелюх, яке висіло в кутку замісіть ікони загарчало. Залунав голос Левітана.

ЛЕВІТАН

Комуністичну партію, радянський народ трудящих усього світу спіткало найтяжче - перестало битися серце товариша Сталіна....

БАТЬКОВА МАТИ

Нарешті. Собаці - собача смерть... Вона хрестилася, дивлячись на те місце, де повинна бути ікона, але там висіло радіо- капелюх.

БАТЬКО

Катю, що будемо робити

КАТЯ,/МОЯ МАМА/

Я мерицій збігаю до Вітрихи. Вона допоможе...

**ВУЗЬКИЙ ДОВГИЙ КОРИДОР
СТАРОЇ ШКОЛИ - ДЕНЬ**

В кінці коридору фанерна тумба на якій стоїть бюст Сталіна. Бля бюсту стіть околотний лейтенант Іван Стець з блокнотом в руці. Під стіною ми. Учні всіх класів. В латаних -перелатаних одежинах як завжди голодні і холодні, але на наших шиях сіяють червоні галстуки. З Радіо-капелюха лине

репортаж -трансляція з похорону Сталіна. Коли залунав похоронний марш батько, махнув хусточкою. Класні керівники почали плакати.

Шеренга мовчала. Батько ще раз махнув хусточкою. Ми майже не плакали. Околотний Іван Стець все записував в блокнот.

Я

Марійко плач, бо голова не дастъ соломи.

Раптом відкрилисъ вхідні скрипучі двері і в коридор вбігла розхристана тітка Вітриха.

ВІТРИХА

Ой, на кого ти нас покидаєши, наш дорогенький, наш рідненький. Ой, наш рідненьй.. Ой, як ми будемо жити без тебе...

Її скрипучий голос луною відбивався в стінах коридору. Вона голосила хвилин десять. Нам стало страшно і ми заплали, загули різностівом. Іван Стець все записував, обітершись на тумбу. Коли ми заплакані розбрелись по класних кімнатах, Вітриха попрямувала до кабінету директора школи.

**3. КАБІНЕТ ДИРЕКТОРА.-ДЕНЬ
БАТЬКО**

Шановна тітко Вітрихо, Щиро дякую за співчуття.

Потім нагнувся, відкрив дверцята двохтумбового столу, витяг величного зозулястого півня і урочисто передав його в руки Вітрихи. Вона звичним рухом прикрила його полою своєї широкої мантини, поцілувала руку батька і успіхнена пішла, грюкнувши дверима

КЛАСНА КІМНАТА,-ДЕНЬ

Я стояв біля дошки. Писав якусь формулу. Через вікно бачив щасливу Вітриху. Вона бігла по засніженій вулиці бережно притискаючи до грудей зозулястого півня

--- ЛАМБАДА ---

1. НАТУРА. ОЗЕРО. ДЕКОРАЦІЯ. ДЕНЬ.

Озеро оточене плакучими вербами. Під вербами, на схилах, стоїть строката юрба школярів та жителів села. По воді пливе « Ноїв Ковчег » змонтований на палубі рятувального бону, з високою щоглою, де майорить пропор рятувальної слажби. На палубі, що була застелена гуцульським килимом знаходиться довготелесий режисер Жора Василюк, асистент режисера з мегафоном в руках - крихітна, грудаста Фрадя Львівна, операторська група, капітан-матрос гуцул Вася, в морській тільняшці, в гуцульськім капелюсі, з розкішними вусами та люлькою в писку. Також був я, Ясько, нічим не примітний, виконуючий обов'язки стернового. Між козами, курами, качками та гордим гусаком, - тракторист Іван та доярка Ганнуся, пробують під керівництвом довготелесого режисера - Жори Василюка, одягнутого в драні джинси з сташними наколками на тілі, танцювати ламбаду.

ЖОРА ВАСИЛЮК

Темпо.. Темпо. Ще раз темпо. Рівняєм спину... Нагинаємось. Рвучко.

Матрос -капітан Вася, довгим буковим дрючем -багром упирається в дно і з вигуком «Ой бля...» рухав наш ковчег по дзеркалу озера. По закінченню танцю режисер нагнувся і щось шипнув Фраді Львівні в вухо.

ФРАДЯ ЛЬВІВНА в мегафон

Толпа лікуєт і поєт. Толпа лікуєт і поєт...

Натовп шклярів та односельчан на березі під вербами мовчав.

ЖОРА ВАСИЛЮК

В чьом дело...

МАТРОС-КАПІТАН ВАСЯ

Громадянин начальник треба казати « ЮРБА РАДІЄ ТА СПІВАЄ »

ФРАДЯ ЛЬВІВНА в мегафон
Юрба радіє та співає.

2. НАТУРА. БЕРЕГ ОЗЕРА

голос шкільного гучномовця
Велика перерва закінчилася.
Школярам повернулись до школи.
Школярі не реагували. Продовжували стояти неберезі озера, спостерігаючи за подіями на «Ноєвому ковчезі»

3. НАТУРА. ДЕКОРАЦІЯ. НОЄВ КОВЧЕГ.

Я сидів на кормі і стернував стерном. Матрос - капітан Вася вправно давав хід.

МАТРОС-КАПІТАН ВАСЯ

Ви, пане Ясько, щасливий чоловік -
малюєте, отримуєте задоволення,
що й вам за задоволення платять
гроши.

ЯСЬКО

Так, маю, що маю. Вам також,
пане Василю, платять.

МАТРОС-КАПІТАН ВАСЯ

Е, ні, пане. Мені потрібно, щоб були утопленики. Чим більше витягну - тим більше грошей. В минулому році в цю пору було девятеро. Була нормальна зарплата. Цього року - ні одного. Хоч плач... Можливо сьогодні хтось впаде в воду.. Втопиться. Він натужився, ввігнав в дно дрючок - багор, промовив стандартно - чарівне слово, « ОЙ, БЛЯ... »
Наши музичний «Ноїв ковчег» поплив вздовж берега, але юрби вже не було...

Віталій Ясько

художник-постановник
заслужений працівник культури
України
член спілки художників України
член спілки кінематографістів
України
художник-постановник 60 фільмів
народився 6 грудня 1948 року
в селі Білий Камінь на Вінниччині
закінчив Одеське театрально-
художнє училище в 1968 році
художник-декоратор
кіностудії ім. О. П. Довженка
художник по костюмах
в заслуженому ансамблі пісні та
танцю Київського військового округу.
художник-постановник
кіностудії «Укртелефільм»
художник-постановник кіностудії ім. О. П. Довженка
та інших кіностудій
учасник багатьох художніх виставок.

E-mail yasko.post@gmail.com

Оформив близько 60 фільмів, у тому числі:

«Падав іній» (1969)
«Сторінка щоденника» (1973, фільм-спектакль)
«Кассандра» (1974, фільм-спектакль)
«Ой не ходи, Грицю, та й на

- «Вечорниці» (1978)
- «Далекий голос зозулі» (1985)
- «Вечорниці» (1986)
- «Дім батька твого» (1986)
- «Назар Стодоля» (1989)
- «Пробінціалки» (1990)
- «Капітан Крокус» (1991)
- «Два крохи до тиші» (1991)
- «Америкен бой» (1992)
- «Притча про світлицю» (1994)
- «Залізна сотня» (2004)
- «І світ мене не впіймав...». Григорій Сковорода (2004, реж. Ю. Зморович)
- «Богдан-Зиновій Хмельницький» (2006)
- «Зоряні канікули» (2006)
- «Владика Андрей» (2008, у співавт.)
- «Богородиця під вікном» (2009)
- «Поки станція спить» (2014)
- «Останній яничар» (2015)
- «Мир вашому дому!» (2017)
- «Пригоди S Миколая» (2018) та ін.

---- «Шануй та Пам'ятай» ----

«Шануй та Пам'ятай». Символічна акція проїшла у Дніпрі за підтримки Державної обласної адміністрації.

«Шануй та Пам'ятай» - недержавний церемоніал вшанування загиблих військових. Його розробили у співпраці з американською організацією «Honor and Remember»

«Церемоніал заснував американець, який 15 років тому втратив сина в Іраку. З тих пір у США у такий спосіб вшановують пам'ять загиблих військових, пожежників, поліцейських, – розповів **керівник організаційного комітету церемоніалу Олександр Каховський.** – Відсьогодні спільно зі Збройними Силами започаткували такий церемоніал і в Україні. Він складається з двох частин – передачі іменного прапору та забігу пам'яті. Переконаний, що вшанування полеглих – одна з тих речей, яка здатна згуртувати націю»

«Сьогодні вшановуємо не тільки загиблих захисників. А й вклоняємося тим, хто їх виростив та виховав. Хто втратив своїх дітей та батьків. Вдячний кожному учаснику акції. Адже усе, що після нас залишиться – це саме пам'ять», – сказав представник Міністерства ветеранів України Олексій Корж.

Під час церемоніальної частини учасникам забігу передали п'ять іменних прапорів. На кожному – відомості про загиблих військових.

«Вже шостий рік триває війна. Але, на жаль, люди почали забувати, що на Сході країни продовжуються бойові дії. Це дуже страшно. Вирішила взяти участь у забігу, щоб у такий спосіб нагадати суспільству про загиблих. Щоб люди розуміли: ці імена на прапорах – не просто літери. Це чиєсь батьки, брати, чоловіки. Ми маємо віддавати їм шану та пам'ятати про їхній подвиг», – сказала **учасниця забігу Дарина Сухоніс-Табацька**

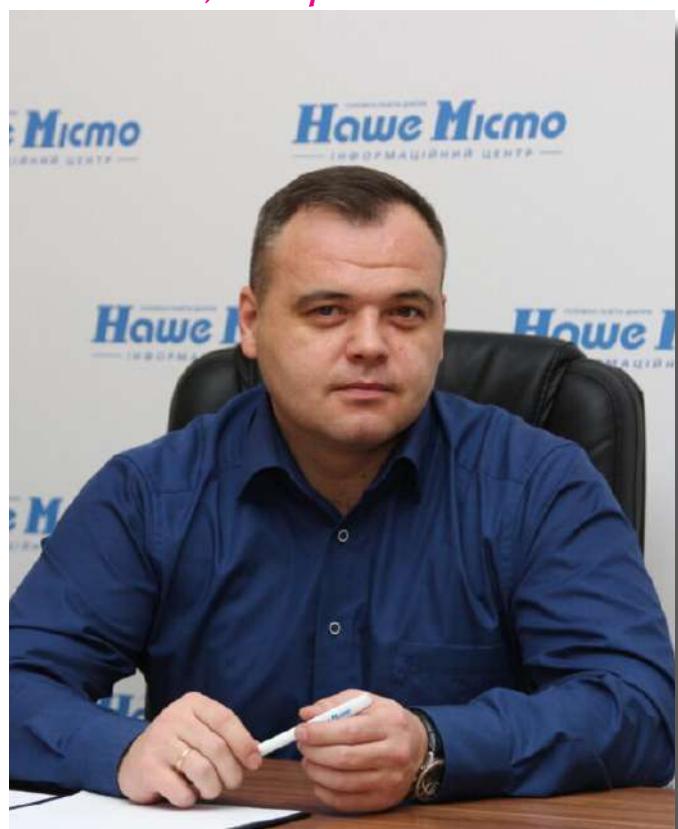

Із прaporом в руках учасники забігу мали подолати дві дистанції. Від Алеї Героїв до обласного військкомату. Та від військкомату до командування «Схід». Далі прaporи було урочисто передано сім'ям загиблих

“На прaporах написані імена перших 5 загиблих хлопців в Іловайську та Шахтарську з оперативного командування «Схід». Прaporи були урочисто врученні сім'ям погібших. Імена цих п'яти героїв - полковник Олексій Грачов, підполковник Володимир Мамадалієв, майор Яків Губа, майор Андрій Гладков, майор Олександр Світличний. Потім буде створений портал в інтернеті, де можна буде побачити відео та фото вшанувань, а також процес передачі прaporів. Також в майбутньому буде макет прaporя, який зможе зробити, наприклад, школа - як повага загиблому, який в ній вчився. І таким чином буде задіяно багато людей. Якщо родичі загиблого знаходяться в іншому місті, передача прaporя буде здійснюватися через військкомати. Все це буде відображенено на порталі - в роликах і фотографіях. Також буде збір коштів на прaporи і кожен, хто пожертвував фінанси отримає відповідний сертифікат про участь проекті”, - розповів

напередодні Андрій Ніколайчук, член організаційного комітету пам'яті загиблих героїв «Шануй та Пам'ятай», ветеран АТО.

Мирослава Борхес, foto Сергія Бараненка, foto ДніпроГДА

== Просвітняни України ==

У цей нелегкий час коронавірусу, праця просвітян України не зупинилася, хоч трохи сповільнілася через різні перепони. Але вони й дальше працюють над виданням книжок, вшановують пам'ять місцевих письменників, виховують нове покоління на демократичних засадах, обираються депутатами до місцевих та обласних рад. Найновіші вістки та святочні побажання для членів Товариства Української Мови ім. Шевченка (США) надійшли від просвітян Хмельницького, Полтави, Самбора, Луганську, Херсону та Івано-Франківську.

Хмельницьке – Бувша голова обласної «Просвіти», письменниця Ніна Шмурикова-Гаврилюк опрацьовує до друку новостворені книжки для дітей до друку. Вона повідомляє, що недавно помер відомий літератор Хмельниччини Микола Мачківський і в його пам'ять відбувся захід в обласній науковій бібліотеці, використовуючи відео. Присутніх було небагато і всі в масках, як вимагає карантин.

Полтава – Голова Микола Кульчинський інтенсивно працює над перевиданням спогадів про Другий Зимовий Похід. Недавно він був обраний депутатом обласної Ради і це є корисним для «Просвіти» – дістать ширший контакт з населенням. Завдяки активній праці пана Миколи у Полтавській «Просвіті» на сьогодні було надруковано 17 книжок у серії «Просвітницька книгозбірня», які розсилаються до бібліотек і шкіл, як також доступні для пересічних читачів.

Самбір – Олександра Сумарук, голова «Просвіти» Самбора, недавно була обраною депутатом до районної ради. Хоч вона не думала, що вийде, але це сталося, бо її виборчий округ був у районі школи, де вона працює вже багато років. Також її знають через активну працю в «Просвіті». Тепер просвітняни Самбора невтомно працюють над реставрацією будинку «Просвіти» та становленням «Меморіалу воякам УГА». Також в плані є поновити

Невтомно Працюють ==

роботу «Просвіти» в сусідніх районах.

Луганське – Голова обласної «Просвіти» Луганщини, який тепер перебуває «на вигнанні», тримає тісний контакт з просвітнями Луганщини. В 2020 році було видано 5 видань з української історії та духовності. Їх автори-просвітнянські активісти: Ігор Саєнко – «З історії українського козацтва на Луганщині», Ольга Борисова – «Історія України у 2 томах», Олександр Добровольський (луганський просвітнянин, який мешкає в Донецькій області) – «ОУН на Донеччині» та «Від УНР до ОУН», Володимир Семистяга – численні статті до «Енциклопедії Сучасної України». Готується до друку видання «Луганщина просвітнянська».

Іван Захарченко готує видання «Дяківська Слобода» (історія та сучасність).

Створюються нові осередки «Просвіти» в Троїцькому, Білокуранинському та Новоайдарському районах. В грудні вшанували пам'ять видатного луганця Миколи Руденка. Продовжується підтримка просвітнянських осередків на окупованій Луганщині та Донеччині та громад УПЦ Київського патріархату, УГКЦ та УПЦ. Робиться все можливе, щоб продовжувати просвітнянську роботу на належному рівні! Херсон – Голова обласної «Просвіти» Олег Олексюк повідомляє, що готують до друку книгу «Культурно-дозвіллева діяльність Херсонської обласної універсальної бібліотеки ім. Олеся Гончара». Це сприятиме на науковому рівні підтвердити важливість культурно-просвітницьких заходів «Просвіти».

Книга буде поширена по обласних книгозбірнях України. Це також сприяє вихованню української молоді на теренах Південної України Івано-Франківське – «Просвіта» Івано-Франківська започаткувала видання часопису «Галицької Просвіти», який інформує членство про події місцеві, обласні .

**Товариство Української Мови ім. Шевченка (ТУМ-Чікаго, США) радо
допомагає обласним «Просвітам» книжками та фінансово у їх величезній
праці у розвитку незалежної, демократичної України.
проф. Віра Боднарук, голова
ТУМ-Чікаго, США**

З НОВИМ РОКОМ! З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!

Єднаймося в Просвіті!

З новим роком, браттями,
в новій щасті, в новій сілі
Радісно вітаю вас
І бажаю, щоб в здоров'ю,
в мири, з братською любов'ю
Відтепер ішов замін...

Іван ФРАНКО

52 (834)
31 грудня
2020 р.

Тижневик «Галицька Просвіта» - Засновник - Івано-Франківське ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка. Свідоцтво - №F 521 від 15.06.2004 р. «Шеф-редактор - Степан Волковецький Головний редактор - Богдан Вінчар». Літературний редактор - Ірина Шумада. «Верста - Ірина Галіса. Друк - КТФ фірма «ЛІК». Тираж - 2000 примірників. «Задовільненість - №1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18, тел. (0342) 75-05-96, * тел./факс (0342) 53-36-67. * е-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.jf.ua/ * Наши реквізити: Р/р 2600729127 в ПАТ «АКБ «Лівія» МФО 325268, к/к. 36117509. * За зміст і достовірність інформації у редакції відповідає рекламодавець. Редакція не заходить під час позиції авторів публікацій під час матеріалів для дискусії. * Заточність викладених фактів відповідає автору. * Редакція застерігає за собою право редактувати і скрочувати матеріали. * Листування з читачами - тільки на сторінках газети.

**ШАНОВНІ КРАЯНИ!
ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!
З НОВИМ РОКОМ!
З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!**

Відходите у минуле 2020 рік. Він увійде в нашу ж світову історію зі стовім карантином, проведеним місцевих виборів, процесом утворення нового постолота! Православні! Церкви України, прородженням боротьби за Незалежність - кривавої війни з московським агресором.

Ми, просвітіни, попри карантинні застороги спрямовували свої зусилля на активізацію діяльності всіх просвітівських осередків, яку вважаємо насправді державницькою справою. Гасло «Боротьба за Україну триває» словно відбирає мечту і зміст нашої праці.

Просвітівська ідея як наукоємніший соціально-політичний проект в історії України залишається надзвичайно затребуваною в українському суспільстві. «Просвіта» утверджує розуміння того, що лише на основі національної ідеї, українських традицій у духовній, матеріальній та державницькій сферах можна побудувати міну та успішну державу. І тільки вона - основа нашого поступу. Таке усвідомлення приходить не само собою, а в боротьбі з загрозами антиукраїнства, політичної продажності, особистого та групового егоїзму, зігрим корупції та олігархії, що роз'їдає весь державний організм і є небезпекою для нації.

Тому кожем осередок «Просвіти» є осередком народного об'єднання, навколо української національної ідеї. І варто західити п'яті, щомісячні - сильний і талановитий народ, який, об'єднавшись навколо національних українських цінностей, може організовувати успішне державне життя та побудувати процвітачу державу. І на пропрі боротьбу за Українську Україну маємо взяти Заповіт нашого пророка Тараса Шевченка: «Боритеся - поборете, вам Бог помагає!».

Дорогі друзі! Сердечно вітаємо вас із Новим, 2021, роком, з Різдвом Христовим - святом, яке для нас, українців, має особливий сакральний зміст як важливу нездійснену частину духовного життя української нації.

Хай новий рік буде щасливим, успішним, добірним для кожного з нас і всієї України, з Різдвяні свята, зігріти українською традицією, спільними почуттями, молитвою і колядкою, синіть дух, додадуть упевненості і віри в нашу перемогу.

Хай ці свята увійдуть у ваші домівки з миром, радістю і Божою благодаттю.

З Новим роком!
Колядуюмо широ!

Христос рождається! Славімо Його!

Голова Івано-Франківського обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка
Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ

Голова Івано-Франківського міського об'єднання ВУТ «Просвіта»
імені Тараса Шевченка
Марія ГУЦОЛ

СВЯТОЧНЕ

КОЛЯДУ НЕ СПИНІТИ

Попри карантин в Івано-Франківську не скасовують щорічний Міжнародний фестиваль «Коляда на Майдані», розповідає директорка департаменту культури міської ради Надія Загурська.

Цього року до коляди долучилися Канада, Польща, Італія, Бразилія.

«Коляда на Майдані» має вже дуже великий масштаб, спінні йї карантин не може. Коли ми колядуємо, то закликаємо дуже здоров'я...».. Була гості з Києва. Все відбуватиметься онлайн. Екран буде у церкві та в центрі міста. Також трансляції будуть у соцмережах та на YouTube», - додала Загурська.

За її словами, цього року святування новорічних свят буде таким яскравим та фреєрним. Проте у департаменті робить усе для того, щоб жителі відували свята.

«З дрітінанням усіх норм у закладах культури будуть проводитися заходи. Центральний Народний дім також організує свято. Багато заходів заплановано в поземних закладах культури. Практично кожен сільський будинок культури влаштує свята для дітей. Як правило, заходи будуть проздійти на улици біля ялинок з дотриманням дистанції», - говорить Надія Загурська.

Для того, щоб уміст створити святочну атмосферу,

центральний частині Франківська встановлені фотозони.

Щодо Нового року, говорить Надія Загурська, всі вітання та концерти проводитимуться онлайн. Транслюватимуться концерти на екрані на Вічевому майдані.

«Якби ми не оприлиси, розуміємо, що люди будуть виходити до ялинки. Люди мають дбати про себе самі. Ми концерт не робимо, бо не можна, і цим бережемо людей від неправильних хрохів...».. - розповідає Надія Загурська. - Концерт буде цікавий: до Нового року транслюватимемо кліпи та привітання місцевих музикантів та співаків. Після 24.00 буде невеличкий концерт українських виконавців».

ПРИЗНАЧЕННЯ: ХТО Є ХТО

НОВИЙ ГОЛОВА

Президент України Володимир Зеленський призначив головою Івано-Франківської обласної державної адміністрації Андрія Бойчука, кандидатура якого Кабініт посадив 16 грудня. Вручанням служебного посадового підсвідомства президент України Володимир Зеленський піддавав новому очільнику Івано-Франківської обласної держадміністрації нагороду та сумісного праці на благо області.

«До слова, Андрій Бойчук народився 1976 році в Івано-Франківську. У 2000-му закінчив Івано-Франківський державний технічний університет нафти і газу (хіміко-механік). Працював у структурах обслуговування магістральних газопроводів. З 2010 року обіймав різні посади у компанії «Укртрансгаз». У 2014–2015 роках був директором Департаменту з питань функціонування та реформування нафтогазового сектора Міністерства енергетики та вугільної промисловості України.

У соцмережах шириться вагато матеріалів про самого очільника, його політично-нудобанні та причетність до різних скандальних справ. Яким він буде на посаді і як спілкується обласній громаді – побачимо їй оцінки...

НОВОРІЧНЕ

ЗАПРАДОВАЛА ГІРКА

Оксана Сацьк, Водночасова

відповідальна, що збрізає під-

ліски нередкі під літаком

протисоснення звання Героя України, комбата Михайла Муликі

Муликі. А журналіст Роман Гладин повідомив про телі

зустріч з В. Чорноволом

у бурій дев'яносто.

Нагадаємо, В. Чорновол

народився 1960 року в Івано-

Франківську, більше

відомий як відомий

засновник та керівник

«Ініціативи»

загальнодержавного

<div data-bbox="60

*****

Іще один прожито нами рік,
Мов книги перегорнута сторінка;
Ось так людський зліта поволі вік
У напрямку, де вічності зупинка.

Іще один відрізок чималий
Життєвої тернистої дороги,
Й усе, що зустрічається на ній -
Поразки, смутки, болі і тривоги.

Багато пережити довелось -
Війна, важка хвороба, смерті, втрати;
Хтось терпеливо зніс усе, а хтось
Спіткнувся, впав, не змігши більше встати.
Ми різні люди. В кожного своє,
Та все стерпіти мусимо в дорозі,
Бо кожному із нас Господь дає
Лиши той тягар, що ми понести в змозі.

Іще один прожито нами рік,
Мов книги перегорнута сторінка,
І байдуже, що не кружляє сніг,
Зате вогнями виграє ялинка.
Хай рік прийдешній радість принесе!
Хай буде він на посмішки багатий;
Скажімо Богу - "дякую за все!"
А ти бувай, Дві Тисячі Двадцятий!"

Тетяна Бойцун

Бразильська берегиня "Бористену"

«Я ліплена з доброї
Бориславської глини.
Куди не поніс би мене буревій, темні
ялиці шумлять у мені,
темна Тисмениці таємниця
струмить у жилах.
Моя душа стане дзвоном
Старої бойківської дзвіниці,
Щоб голосити за мертвими
І будити живих».

Це - слова іменинниці дня Віри Вовк - української письменниці, літературознавиці та перекладачки з Бразилії, яка пише українською, німецькою і португальською.

Віра Вовк (справжнє ім'я - Віра Селянська) народилася 2 січня 1926 року в м.Борислав у родині лікаря й археолога. Змалечку її життя було наповнене любов'ю до рідної землі, інтересом до культури та минулого свого краю та інших країн. Цьому сприяло все навколо, адже росла Віра в мальовничому і самобутньому м.Кути на Гуцульщині, навчалася в гімназії у Львові та у середній школі у Дрездені. Згодом вивчала германістику, славістику, музикологію у Тюбінгенському університеті.

З 1945 року Віра живе на емігації: спершу в Німеччині, а з 1949 р. - у Бразилії. Тут, в Ріо-де-Жанейро вона закінчила університет, стажувалася також у Колумбійському (США)

і Мюнхенському університетах. Має науковий ступінь доктора філософії та є професором німецької літератури в Університеті Ріо-де-Жанейро, де з 1957 року керує кафедрою германістики.

Віра Вовк має низку нагород та премій, зокрема є лауреатом Шевченківської премії 2008 року за книги «Поезії», «Проза», «Спогади», «Сьома печать», «Ромен-зілля», а також переклади української класики та творів сучасної літератури португальською мовою.

В.Вовк активно пропагує українську культуру, мову, поезію. Вона є одним з найкращих спікерів на літературні теми, виступає з доповідями, лекціями та авторськими вечорами у містах з українською громадою - Нью-Йорку, Вашингтоні, Філадельфії, Клівленді, Чикаго, Детройті, Торонто, Монреалі, Оттаві, Ванкувері, Лононі, Парижі, Римі, Мадриді, Мюнхені, Буенос-Айресі, а також у Києві та Львові.

З журналом "Бористен" пані Віру єднає давня дружба - вона є представником журналу в Бразилії, її книги також часто видаються за підтримки журналу.

ДО 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ

Продовження, початок у №298, №346

ОТАМАН ПЕТРО САМАРСЬКИЙ – «КРАСІЛЯ»

*«І навіть якщо тонемо, то знаємо,
що пливли до берега»*
Мирослав Дочинець

Життєва та бойова діяльність цього славетного отамана ще донедавна була невідома і недосліджена. В жодних публікаціях і в Інтернет ресурсах окрім зрідка згадуваного прізвища отамана неможливо було чогось дізнатися. Автору вдалося знайти чимало відомостей про отамана під час дослідження кримінальних справ на його погратичнівізнати його нащадків, які, на жаль, мають дуже обмежену інформацію про свого предка. Автор із задоволенням ділиться з читачами нагромадженими досі невідомими джерельними матеріалами, яких вдосталь, щоб «білу пляму» забуття перетворити в картину доброї пам'яті про непересічну особистість – отамана Петра Самарського-«Красілю».

Самарський Петро Тимофійович народився 12 (25) червня 1886 року у подружжя Самарських: Тимофія Васильовича («безсрочно отставной солдат») і Параскеви Никифорівни в с. Бабайківка Новомосковського повіту Катеринославської губернії. Родина Самарських походила із старовинного козацького роду, який розгалужився по простору Посамар'я та Пооріля, і який у часи Нової Січі (1734 – 1775 рр.) однією із гілок свого древа проріс і розрісся у козацькій слободі Бабайківка. У реєстрі козаків Війська Запорозького за 1756 рік у більшості куренів зустрічаємо козаків Самарських. Були Самарські і серед старшини. У 1772 році отаманом Протовчанської паланки був Петро Самарський. У «Реєстрі найманіх робітників Бабайківки» за 1773 рік згадується козак Іван Самарський. Можна стверджувати: Самарські – одні з перших поселенців Бабайківки.

*«Повернення Петра
Самарського з фронту»*

Весь довгий час перебування Самарських у слободі ця родина не тільки займалася хліборобством, а й постійно плекала воїнів для захисту рідної землі. Дід отамана, Василь Іванович, теж був «безсрочно отставным солдатом». «Отставные солдаты» - мешканці слободи завжди була у повазі, вони мали певні пільги і не бідували. Петро Самарський теж не схибив: у 1906 році був призваний до війська. До призову вже мав освіту – закінчив сільську школу. Він пройшов усі щаблі військової кар'єри. За 12 років служби послідовно підвищувався у військових званнях: рядовий, ефрейтор, унтер-офіцер, молодший вахмістр, старший вахмістр, підпрапорщик, прапорщик, корнет. З 1906 по 1917 рік служив у прикордонній стражі. Спочатку у Вержболовській прикордонній бригаді Віленського округу (Литва),

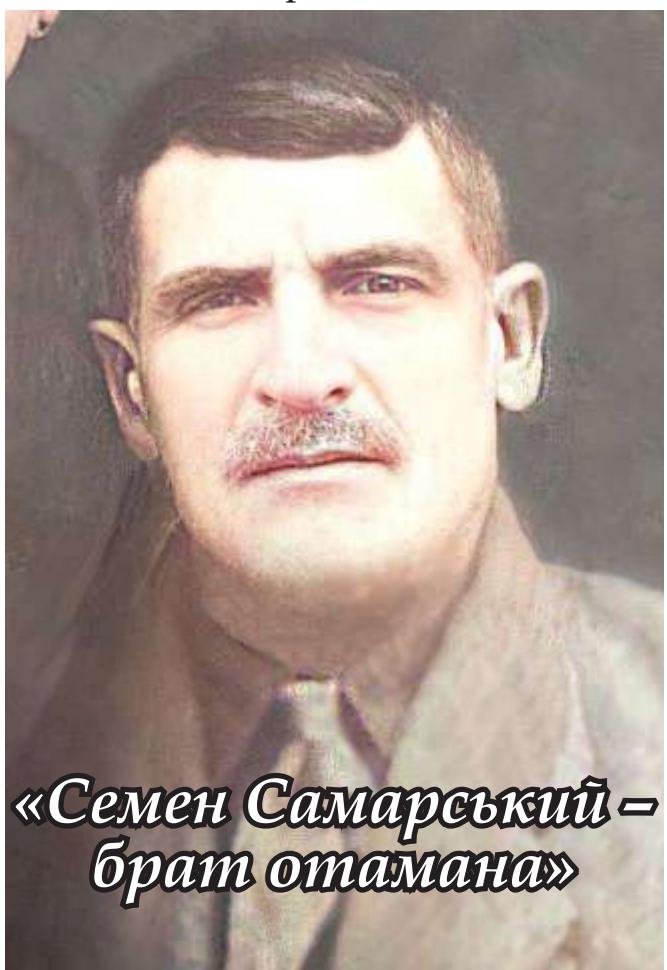
а потім у Таурогенській прикордонній бригаді Окремого Корпусу стражі (Ковенська губернія). Три роки (1915-1917) служби провів у кінній розвідці 6-го кінного Таурогенського прикордонного полку, який був сформований з підрозділів Таурогенської бригади. З цим полком пережив найважчі часи військової служби: перші бої у 1914 році під час штурму Ейдкунена; бої на Північно-Західному, Західному, Південно-Західному і Румунському фронтах. Двічі у Сморгоні потрапляв під німецькі атаки отруйними газами. Пережив сувору зиму 1915-1916 років в умовах фронтового життя. За роки Першої світової війни в шестисотенному полку майже не залишилося тих, з ким Самарський служив на початку війни. Більшість загинула під час осади Ковенської фортеці (серпень 1915 р.), під час Нароцької операції (березень 1916 р.), біля сел Свинюхи і Коритниця на Волині - Третя Ковельська битва. Бойовий шлях полку закінчився на Румунському фронті, де він у складі 10-ї Сибірської дивізії протистояв німцям і туркам. На початку липня 1917 року дивізія займала частину Румунського фронту біля р. Серет - від Ля-Бурта через Bia-Lui-Kiriak до старого насыпу залізниці Галац-Браїлов. Ніколи Петро Самарський не довідається, що у 1944 році його брат Іван Самарський загине в бою неподалік цієї місцевості і навічно упокоїтися на меморіальному кладовищі румунського села Ново-Херменешт. Військову звитягу успішного вояка Самарського було відзначено нагородами. Він став Кавалером повного Георгіївського хреста (чотирьох хрестів усіх степенів: №№ 6575, 7629/21672, 68945/123964, 244309/683621). Нагороджений Георгіївською медаллю 4-ї ступені (№722597), орденом Св. Анни 3-го ст. і орденом Св. Станіслава 3-го ступеня. Георгіївський хрест 1-го ст. Самарському вручив особисто Великий Князь Георгій Михайлович на ст. Ганковичи 27.09.1915 р.

Кавалер цих і інших нагород не тільки дбав про захист Вітчизни, а й розбудовував своє родинне гніздо: одружився з Киприч Марією Іванівною (родом із с. Помазанівка), побудував свій дім, виховував дітей: Анастасію, Ірину, Ганну, Параскеву, Миколу. Мав добре стосунки з братами і сестрами: Романом, Іваном, Семеном (див. фото), Ганною (на фото сидить), Єлизаветою. Все складалося добре. Та прийшли нелегкі часи Першої світової і жахливі роки Громадянської війни. Вже на Румунському фронті Самарський став прихильником українізації у війську. Після 35-денної відпустки восени 1917 року він вже не повернувся на фронт, який був деморалізований і розваливався. У відпустку він пішов з повною військовою амуніцією кавалериста-розвідника і зявився в Бабайківці верхи на румакові - бойовому коні «Кайзери», якого здобув під час розвідувального рейду в тил австріяк і з яким не розлучався до останнього подиху.

На теренах України почали формуватися національні частини, а згодом і українське військо (гетьмана Скоропадського, Центральної Ради, УНР). Наприкінці 1917 року був сформований 4-й Сердюцький Георгіївський полк ім. Богуна війська Центральної Ради. У полку налічувалось 945 вояків, більшість з яких були Георгіївськими кавалерами українського походження. Пізніше вже Скоропадський в Катеринославі сформував 8-й Корпус. Проукраїнська частина цього Корпусу приєдналася до Петлюри - увійшла до складу Армії УНР. Після поразки УНР частина вояків продовжила боротьбу проти більшовиків в повстанському форматі, які називали себе «самостійниками», а влада затаврувала їх «бандитами петлюровського толка». Ходили чутки, що Петро Самарський 22 січня 1919 року брав участь у придушенні більшовицького заколоту в Кобеляках у складі Кінного загону Армії УНР ім. Петра Болбочана (потім Кінний полк Чорних Запорожців –

«чорношличників-болбочанівців»). Автору поки що не вдалося підтвердити це чи спростувати. Після цього: навесні – влітку 1919 року він створив свій повстанський загін біля Царичанки. Корнет і вже за переконаннями «самостійник» вирішив протидіяти більшовицькому поневоленню. Самарський неафішував своє останнє військове звання корнета (перший обер-офіцерський чин в кавалерії та жандармерії). Навіть побратими-повстанці називали його прaporщиком. В ті часи звання корнета пов язувалося з кастою «белая кость», що спонукало на ризики для життя у тогочасному революційному середовищі «голозадих». «Корнетство» для вихідця із селян було рідкісним випадком у військовій кар'єрі. Петро Самарський свій антибільшовицький загін створив разом зі своїм швагером - Кипричем Давидом Івановичем і шанованим серед ветеранів Першої світової війни односельцем Дудкою Никандром Дем'яновичем (став його ад'ютантом). В різні часи двосотенний загін налічував від 40 до 150 кінних і піших вояків. Сотенними були односельці отамана бувші офіцери Омелян Пасічний і Афанасій Левенець. Основою загону вважались бабайківчани. У загоні були також мешканці десятків поселень Поорілля. Загін оперував на теренах Кобеляцького і Новомосковського повітів Катеринославщини і Полтавщини. Повстанці знищили червонопартизанський актив Григорія Дрелевського – разом з його провідником. Повстанці протистояли радянізації: знищували партійний і радянський актив, червоноармійців, міліцію, продзагони. Визволяли заарештованих владою людей, відбивали обози з зерном і роздавали населенню. Отаман свідомо вибрав свій жертовний шлях антибільшовицького протистояння, воював без страху і сумніву за «Самостійну Україну». В козацьких традиціях він присвятив своє життя захисту своєї землі і святому для козака – виборювати

і захищати Свободу від будь-яких посягань. Коли пішли чутки про амністію, і серед рідні прозвучали поради щодо примирення із владою, отаман сказав: «Я на марші з коня не зіскакую і онучі неміняю». Досвідчений вояка розумів, що для успішної боротьби проукраїнські патріотичні сили повинні об'єднуватися. Він взаємодіяв з отаманами-побратимами: Андрушком, Живодером, Іванюком, Кикотем, Левченком, Матвієнком, Мартинцем, Матяшем, Молчановим, Мошенським, Овдієнком, Петренком, Погорілим, Рядном, Садовим, Скирдою... З травня по серпень 1920 року отамани Левченко і Самарський повністю контролювали Царичанку і довкруж. Отаман не спробував у 1919 році на запросини денікінців взяти участь у Білому русі. Він не сприймав ідеологію махновщини, хоча знаходив можливості взаємодіяти з командирами-махновцями, яких «Батько» навмисно залишав для активізації повстанського руху (Зінченко, Коцюра,...)

«Семен Самарський – брат отамана»

Загинув отаман випадково. В останні дні серпня 1920 року в Царичанці відбувся успішний для повстанців бій. Повстанці полонили червоних латишів. Кінь Самарського пошкодив ногу, і отаман повів його до ветеринара (інша версія – до кузні). Біла мосту через Орель випадково натрапив на гурт (четверо) червоноармійців, які переховувалися після бою. Отаман не встиг зняти рушницю і рубався з ворогами шаблею. Цим бойовим мистецтвом він володів досконало: трьох посік, а четвертий смертельно поранив отамана. Отамана привезли додому. Поховали його з почестями. Okрім односельців було багато військових: побратими, ветерани Першої світової, махновці (якраз були в цій місцевості). Ховали на Спаса – 29 серпня 1920 року. Був теплий і сонячний день. Невдовзі дружина отамана разом з дочкою загорнули в килим зброю отамана, його нагороди і закопали недалеко від хати. У 1950-х роках родичі отамана спробували знайти схованку. Але марно. Хати давно вже не було. Замість садиби – переоране поле.

Побратими отамана продовжували боротьбу. Загін під проводом отаманів Омеляна Пасічного, а потім - Афанасія Левенця, проіснував до середини 1921 року. Ще у 1921 році цей загін у повідомленнях влади продовжував іменуватися загоном Самарського. З другої половини 1921 року окремі гурти (залишки загону) перейшли під команду отамана Андрія Левченка або запекло воювали самостійно. Це були «залишенці», які свідомо боронили останній рубіж Визвольних змагань на Пооріллі. Рідня Самарських і Кипричів як могли допомагали вдові отамана. Та трапилася велика трагедія. У 1921 році Україна і Бабайківка переживали страшний голод. Катеринославщина - чи не найбільше серед усіх губерній. Дружина отамана залишилась із дітьми – як у полі вітер. Рідня теж опинилася у безвиході і не мала можливості допомагати вдові отамана. Марія Іванівна усвідомила,

що не здатна самотужки спасти п'ятьох дітей від неминучої смерті. Горе загострило розум. Треба було приймати рішення. Вона залишила дочку-немовлятко Параскеву на виховання Якову Ковалю, товаришу отамана. Своїх дітей він не мав. Яків поставив на ноги Пашу, яка все життя була йому вдячна за це.

Господь подарував Ковалю довге життя – прожив 98 років. Залишився в селі дружині «бандита і ворога радянської влади» було небезпечно і безнадійно. Марія Самарська з дітьми декілька років тинялася деінде, щоб якось врятувати діточок від голодної смерті. Але, коли потрапила у повну безвиходу, привезла дітей в Катеринослав і залишила їх біля дитячого притулку. Діти виховувалися в притулку всіразом – не розпорошилися, а потім кожному довелося самостійно прокладати свій особистий життєвий шлях. Діти отамана Анастасія Муравьова, Ірина Крошка, Ганна Ушакова, Параскева Рикова завжди підтримували родинні відносини між собою і достойно пройшли своїми життєвими шляхами. На жаль, нічого не відомо про Миколу Самарського. Микола начебто працював у Дніпропетровську на заводі ім. Бабушкина («ДЗМК»), і наприкінці 1930-х років був заарештований. Після арешту безслідно зник. У отамана багато нащадків: онуки (вісімнадцять!), правнуки, правправнуки.

Подальша доля дружини отамана не досліджена. Невідомо, чи пережила вона особисту трагедію. Навіть дітям, які більше не спілкувалися з матір'ю, нічого не відомо про неї, окрім чуток, що вона померла під час Голодомору 1932-1933 років. Автор розшукав декого з онуків і правнуків отамана. Один із онуків багато років був козачим отаманом в одному з округів в Росії. Це дивний факт: він сам і ніхто із козаків-виборців не знали, що його дід був саме отаманом. Мабуть, спрацювала генетика і козаки її відчули... Про свого діда і прадіда нащадки не мали достовірних відомостей. Радянська

влада вважала отамана і його побратимів ворогами і бандитами. Рідня не прагнула і не мала можливості довідатись про справжню долю предка. Два покоління односельців отамана вірили у вигадку влади щодо його приналежності до «ворогів народу» і «політбандитів». Цим ковпаком були накриті і справжнє життя, і жертовна доля отамана. Недоглянуту могилу отамана час і вітри зрівняли з іншими безіменними горбиками. В Бабайківці вже давно немає Самарських і слідів від їхніх садиб. Зовсім недавно на Левенцівському кладовищі, де отаман знайшов вічний спочинок, нащадки отамана встановили надгробок – кенотаф з надписом «Безмогильним братам Самарським: Петрові, Іванові, Романові від нащадків». Онук отамана, поет Іван Полоник, присвятив пам'яті діда декілька поетичних творів у своїй збірці поезій «Жизнь – как есть»

«Олег Риков – онук отамана»

(КП «Издательство «Кобеляки», 2008 р.) Автор сподівається, що громада села Бабайківка, козацтво Царичанки та патріотично налаштовані мешканці Царичанського району спроможуться встановити пам'ятний знак на честь своїх земляків - отаманів і повстанців Визвольних змагань. Автор і нащадки жертовних патріотів готові приєднатися до цієї акції.

Ми не маємо морального права зрадити забуттям жертовних борців за Волю України!

Зауважа:

-автор вдячний онукам отамана Георгію Муравьеву і Олегу Рикову за участь у підготовці цієї публікації;

(Далі буде)

*Руслан Карпенко
м. Суми, 2021р.*

*«Світлина
із родинного
архіву
Самарських*

*(1913 – 1914
рр.)»*

«Нашого цвіту по всьому світу»

Більшість українців на чужині пам'ятають про землю своїх предків. Зберігають свої традиції, мову та культуру. Є три речі, які допомагають зберегти власну національну ідентичність: українська родина, школа і церква. Завдяки їм наш народ пережив важкі випробування, яких зазнали наші батьки у ХХ столітті, і зберігаємо пам'ять про нашу історію там, де ми живемо, навіть так далеко від історичної Батьківщини. Ось у такому вбранні зустріла Святий Вечір постійний дописувач нашого журналу Любов Василів - Базюк з далекого Торонто.

Влас. інформ.

"СВЯТА"

День Соборності України – єднання сили й духу народу

22 січня 2021 року, в Україні відзначають одне з найважливіших державних свят, роль якого в історії країни важко переоцінити, – День Соборності України.

Офіційно святкувати День соборності почали лише у 1999 році після указу президента Леоніда Кучми. Щорічно в цей день відзначають важливу історичну подію, що відбулася в 1919 році – проголошення Акту злуки Української народної республіки і Західноукраїнської народної республіки. Також цього дня згадують підписання Четвертого Універсалу Центральної Ради. Це сталося роком раніше – 22 січня 1918 року. Цим документом проголошувалася повна незалежність УНР.

Оскільки це свято пов'язане з процесом об'єднання українських земель, заходи, що проводяться 22 січня, покликані відобразити саме його. Мабуть, найбільший знаковий з таких відбувся в 1990 році і отримав назву «Живий ланцюг». Тоді люди вишикувалися «ланцюгом» від Києва до Львова та Івано-Франківська. За різними оцінками, участь у такій акції взяли до трьох мільйонів людей.

День Соборності України – день, який символізує єдність земель України. Це одне з найважливіших свят нашої країни, яке підкреслює, що ми всі – це один народ і ніякі рубежі не зможуть нас розділити.

Вітаємо всіх українців з Днем Соборності!

Редакція щомісячника «Бористен»

---- «Русское радио» ----

Кожен народ відстоює свою національну самобутність у жорстокій боротьбі з колонізаторами, які намагаються будь-якими засобами асимілювати людність загарбаніх територій інших держав.

Україна і етнічні українці пережили тяжкі історичні епохи у боротьбі з поневолювачами і врешті-решт здобули незалежність з Божої милості без кровопролиття. Але відтоді й стали кістою в горлі північного сусіда-окупанта, який хизувався на світовій арені «непорушною дружбою і братством слов'янських народів-братів». І от добраталися до братовбивства, загарбання Криму й Донбаса, загибелі понад 13 тисяч українських патріотів-захисників та скалічених війною понад 30 тисяч учасників бойових дій. Лише тепер почала спадати з очей полула тих, хто ще так віддано вірив окупаційним ідеологічним гаслам непорушного СРСР і братства народів.

Саме цю тему яскраво розкриває Фідель Сухоніс в оповіданні «Русское радио». Це не фантазія автора художнього твору, а сучасна дійсність щоденності в усіх її проявах буденого життя, коли вже шостий рік ціною крові відстоюємо свою незалежність, бо йде підступна боротьба не тільки на передовій лінії фронту окупованого Донбасу, але й в душах нині сущих мешканців України, які ще не позбулися радянського синдрому «величі і демократії Москви» та «вражеской Европы и Америки».

Автор відтворює філігранно ті життєві ситуації щоденності в побуті, де наріжним каменем виступає рідна мова, рідна пісня, рідна людина, що чітко розмежовує різні поняття ідентифікації свій-чужий, хамство-благородство, друг-ворог, якими вправно маніпулює потужний рупор окупантів «Русское радио».

Та попри все Фідель Сухоніс майстерно розкриває духовний світ наших сучасників – високогуманний генетичний січовий код українців-патріотів і підступність як своїх, так і окупаційних заброд; застерігає від ворожого впливу ідеології засобів масової інформації «Русского мира» і закликає бути пильними й непохитними в обороні свободи своєї України і її духовних цінностей.

Анатолій Поповський, український мовознавець, доктор філологічних наук з 1991, професор з 1992. Дослідник мови художньої літератури, фольклору, лінгвістичної спадщини

Маршрутка виглядало була виготовлена ще за австрійського цісаря. Через кожен метр вона здригалася як хворий у пропасниці, а сидіння здавалося були приладнані просто до коліс. Так відчутна була кожному пасажиру навіть маленька горбинка чи камінчик на шляху старенького «Спрінтера».

Машину щойно виїхала з автовокзалу що впритул розмістився до території ДНР і взяла курс на Дніпро. Пасажири здебільшого мешканці сіл і містечок нового українського пограниччя їхали в найближчий мирний обласний центр хто на роботу, хто за продуктами, а хто просто подалі від смутку і приреченості неспокійного Донбасу. Їх обличчя цього пізнього зимового вечора не мали в собі ані відбитку життя, ані ознак якихось емоцій. Сиділи у маршрутці немов манекени яким було все байдуже у цьому світі.

Серед цієї одноманітної у своєму невеселому настрої публіки виділялося двійко дівчат що примостилися на сидінні зразу за водієм маршрутки. На їх плямистих одностроях навіть у напівтемному салоні можна було розгледіти нашивку «парамедик».

- Ярино, і все таки він міг залишитися живим, міг. Це наша з тобою вина, - з докором звернулася до тієї кого звати Яриною, коротко стрижена дівчина з

кульчиком тризубом у вусі.

- Облиш, Галино, облиш. «Самітній вовк» тому і мав такий позивний що нікого не слухав. Розумієш нікого!

Обидві замовкли. Власне про що може бути суперечка. В будь-якому випадку «Самітнього вовка» вже не воскресити. Перед їх очима ясно була картина їх останнього побачення. На замерзлому сільському дворі стоїть труна на двох табуретах чи то зеленого, чи то сірого кольору. В домовині вусатий хлопець чисті і мужні риси обличчя котрого навіть не могла спроворити смерть. А там за батьківськи городом передова, там і загинув «Самітній вовк». Він боронив від північних варварів буквально рідне обійстя.

Дівчата з жалем помітили що на похорон прийшли далеко не всі з невеличкого села. Заплакана сестра «Самітнього вовка» пояснила Ярині з Галиною:

- У нас десь половина односельців відкрита сепарня. Вважали Павла бандеровцем, винили що такі як він і принесли війну на Донбас.

Попри це Галина на цвінтари сказала палке слово про небіжчика. Говорила попри сльози голосно, твердо, з вірою в те що смерть «Самітнього вовка» не даремна, що Донбас буде українським і що в його села і міста повернеться мирне життя.

- Пасажири все на проезд передали?
- перервав гіркі спогади дівчат водій маршрутки.

У відповідь з салону із пасажирів-манекенів тиша.

- Ну, дивіться у Дніпрі перерахую гроші. Соромно буде коли щось не так
- , - вже собі під ніс буркнув водило і потягся до кнопки приймача.

У салоні спочатку почулося шипіння і лунало воно здається звідусіль: з підлоги машини , стелі, спинок сидінь.

- Так що дискотека до самого Дніпра, - незадоволено промовила Ярина.

- Вы на волне «Русского радио». В нашей программе тридцать минут музыки без рекламы . Олег Газманов «Офицеры»..

Ярина з Галиною начеб-то піднеслися над сидінням. Кульчик у вусі Галини затремтів часто-часто немов дівчину під єднали до електричного струму.

- Вимкніть , будь ласка, це радіо, - з металом у голосі звернулася дівчина до водія.

- Пачему я должен включить? - не без здивування запитав у свою чергу той.

- Тому що Ви включили радіостанцію ворожої країни. Держави –агресора, яка окупувала частину нашої території і вбиває наших людей, - намагаючись бути спокійною, чітко промовляючи кожне слово, відповіла Галина.

- А музика здесть прічом?! Хорошу музику пачему не послушати! – водій знову потягся до приймача і зробив звук ще гучніше.

« Офицеры, офицеры, ваше сердце под прицелом

За Россию и свободу до конца...»

Улюблений путінський виконавець безголосо наспівував шовіністичну пропаганду. Ярина рвучко підвилася з сидіння і нахилилась над водієм:

- Слухай, ти товста жертва советського виховання... Ми повертаємося з похорон! Ховали молодого хлопця! Який загинув через таке бидло як ти! Через газманових і путінських! Вимкни радіо!

Люди-манекени у глибині салону

подали ознаки життя. Чийсь, хриплий прокурений голос незадоволено кинув Ярині:

- Ти чого служівая кіпіш падняла! Ми тваєй самостійностю сити па горло! Ва Львове камандуй. А здеся у нас Дамбас. Что хатім , то і слушаєм!

Водій почувши підтримку пасажир так само пішов у наступ:

- Люді музику слушать хатят. А хаміть мне не нада. Я с табой телят не пас...

- Тоді зупиняй машину: ми вийдемо! З сепарями і хохлами нам не по дорозі!

- перейшла на крик Ярина.

- Пряма здеесь?!

- Пряма здеесь!

- Баба з воза кабилі лєгче! – водій нервово скерував машину на узбіччя. Люди-манекени у глибині салону байдуже мовчали....

*****

Поза салоном маршрутки було холодно і сиро. Десять вдалини світилися вогники невеличкого поселення.

- Ну, ти подруго й утнула. І що ми тепер будемо робити?! – звернулася до Ярина Галина.

У тьмяному свіtlі зимового місяця можна було розглядіти ледь помітну посмішку на обличчі дівчини з кульчиком-тризубом. Якусь хвильку вона помовчала:

- Галино, як хоч затята, але не дурна. Бачиш он ті вогники. Там містечко Зайцево і там живе Микола Дружко. Мій шкільний приятель. Він роками кличе в гості, а ні то на своєму «Лендровері» і в Дніпро відвезе. Наша людина....

- Прямо так і відвезе. А що коли його не має вдома! А що якщо він не може!

- Помовчя вже його набираю номер... Попри пізню пору в слухавці почувся чоловічий голос.

- Микола це Ярина! Ти можеш вважати мене за дурепу, але тут через одну сепарську падлюку я побіля твого Зайцево разом з подругою стою на дорозі й дуже рада що ти взяв слухавку...

У відповідь чоловічий голос почав говорити довго і голосно. Нарешті Ярина відключила мобілку.

- Зараз приїде, - відповіла на запитливий погляд Галини Ярина.
- Поміж нами Микола був в мене закоханий. І здається не забув про це й нині, - пирснула в комірець однострою дівчина.

Очікуючи на Миколу дівчата взялися за пізній перекус. Варені свійські яйця, підкопчене сало, квашені огірки та інші найдки що дала їм в дорогу сестра «Самітного вовка» зігріли і принесли покращення настрою. Кава з термосу взагалі була чудовою в прохолодну зимову ніч.

За якісь час біля них зупинився великий, темного кольору джип із намальованим чорно-червоним прапором на капоті. З нього хвацько вистрибнув високий бородатий чоловік. Обнявши Ярину, простяг правицю Галині:

- Микола! Дівчата дружина вже на кухні. Раді Вас гостити...
- Галина підняла обидві руки догори. А потім ще й ляслула у долоні.
- Ярино, Микола! Відома річ, що я чиню зараз нахабно. Однак, мені вкрай необхідно бути в Дніпрі. Я обіцяла матері. Я певна вона нині не спить. Бо коли я іду на Донбас, то вона каже що «тліє» аж поки я не приїду до дому...
- Ну, можна подзвонити..
- Микола, пррабач але ти не знаєш моєї матері...
- Ну, тоді я мушу передзвонити дружині, - погано приховуючи розчарування рішенням дівчат сказав бородань.

*****

В авто Миколи було тепло і приемно пахло якимось ароматизатором. Торпеда машини була обклеєна як у підлітка кімната різними національно-патріотичними наліпками. Окремо був розміщений напис «ПТН ПНХ». Микола більше слухав, аніж говорив сам. А Ярина і Галина заспокоївшись після інциденту в маршрутці не замовкали ані на хвилину. Вони

встигли розповісти що нині проходять ординатуру, завершивши навчання у Дніпровській медичній академії. І як тільки розпочалася війна на Донбасі стали парамедиками. Нерідко бувають на передовій, а ще частіше чергають у обласній лікарні Мечникова. Де лікують наших бійців, котрих привозять з фронту.

І повертаються вони з похорон давнього приятеля бійця-добровольця «Самітного вовка». Позаяк у дорозі вийшов конфлікт з водієм маршрутки, котрий не хотів вимкнути «Русське радіо» з шовіністичними піснями про кремлівських офіцерів. Через те вони опинилися на зимовій дорозі посеред зимової ночі.

- Овва! Здається тут знадобляться Ваші знання, - раптом перервав мовчання Микола.

Попереду в кюветі лежала перевернута маршрутка. Побіля неї юрмилися люди, трохи далі на дорозі вже були машина поліції і швидка. Коли Ярина і Галина наблизились до місця аварії, то в обох майже одночасно вирвалися:

- Так це ж маршрутка на якій ми їхали!
- Ну, ось і хто тепер скаже що лиха без добра не буває, - промовив Микола.
- За якусь хвилину до них підійшов лікар швидкої. Побачивши нашивки на одностроях дівчат, почав пояснювати професійною лексикою:
- Ми з колегою провели швидке травма-обстеження усіх пасажирів, попередньо переконавшись, що їх життю нічого не загрожує. Гіповолемія нікому не знадобилася. У всіх стан задовільний. Хіба-що занепокоєння викликає водій. Через сильний удар об керівницю вважаємо йому потрібне термінове РГ...

Поряд з перевернутою маршруткою стяли ноші. На них лежав оглядний чолов'яга. Час від часу він стиха починав стогнати. Навіть здалеку Ярина і Галина впізнали у ньому водія маршрутки через якого вони опинилися на зимовій дорозі.

- Так що заберете водія маршрутки у Дніпро в травматологію?

Бо у нас і бензину туди не вистачить. Ви ж знаєте скільки зараз пального дають на чергування, - торохтів дещо отетерілим Ярині та Галині лікар швидкої.

- Ну, не кинимо ми його тут, - відповів за дівчат Микола.

Зручно розмістити покаліченого водія маршрутки на задньому сидінні джипа забрало чималенько часу. Він був майже нерухомий і лише міг виконувати команди Миколи якому дівчата допомагали вкладати хворого. Коли нарешті «Ленд Ровер» рушив в дорогу, Ярина увімкнула світло у салоні.

- Ну, що в тебе болить, сепаратист? – звернулася вона до постраждалого. Той широко розплющив очі вдивляючись в дівоче обличчя. Впізнавши Ярину якось скрушно через силу захитав головою.

- Чи може вийдеш з машини як ми? Аби не їхати разом з бандеровцями... Чолов'яга лише стогнав у відповідь. З

виразу його обличчя було зрозуміло йому боляче і ніяково...

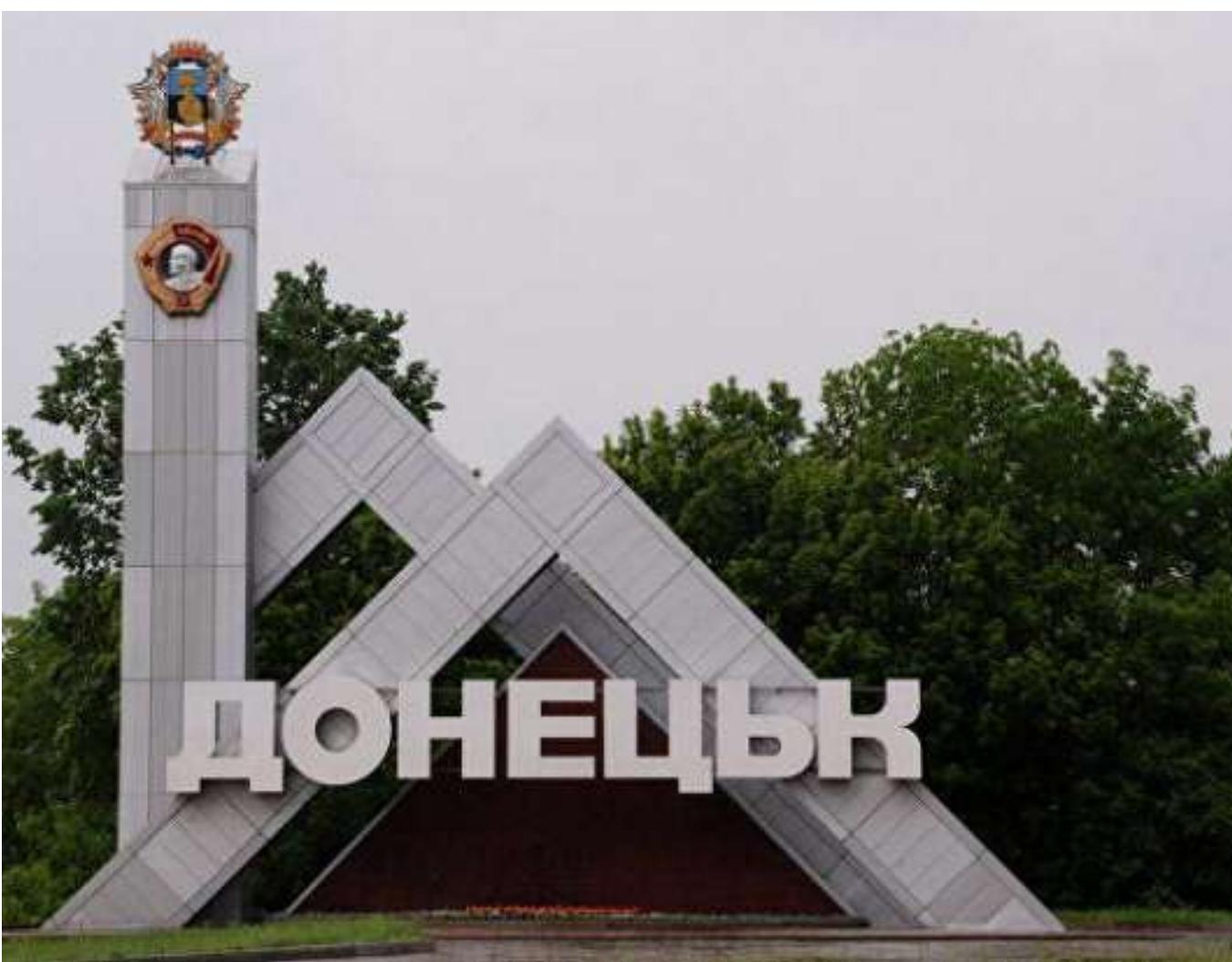
- Ну, досить Ярино, – звернулася Галина до приятельки. – Українці лежачих не б'ють навіть словом... Давай краще йому музику увімкнем. Лише не таку як він нам. Що там у тебе є Микола? Побіля торпеди джипа почулося шарудіння. Тъмяне світло підсвітки програвача СД дисків зробили більш рельєфними контури профілів обличь людей у салоні.

*А ми тую червону
калину підіймемо*

*А ми нашу славну Україну,
гей, гей, розвеселимо!*

Джип набирає швидкості на зустріч до найближчого мирного українського обласного центру поряд з неспокійним Донбасом.

***Фідель Сухоніс, редактор
журналу "Бористен"***

Товариства української культури на території Туреччини

На території Туреччини зареєстровано 16 товариств української діаспори, більшість з них - в останні кілька років. І процес створення та реєстрації українських громадських і культурних організацій, суботніх шкіл

в різних містах Туреччини триває. Наразі можемо констатувати, що українська діасpora в Туреччині є не лише однією з найбільших кількісно серед країн Сходу (нині тут мешкає щонайменше 35 тисяч українок та українців), а й найбільш організованою та однією з найактивніших.

Рецепти *української* кухні

Особливі млинці!....Мммм!

Інгредієнти:

*Пресовані дріжджі 25 г
 Борошно 500 г
 Молоко 1 л
 Цукор 2 ст.л.
 Олія 3 ст.л.
 Сіль 1 ст.л.
 Яйця 2 шт.
 Мед 2 ст.л.
 Ванілін за смаком
 Сметана, варення,
 мед для подачі*

Приготування:

Спочатку змішуємо дріжджі з пів літром теплого молока. Дивіться, не перегрійте: нанесіть трохи молока на зап'ястя, ваша рука не повинна відчувати ані холод, ані тепло. Це значить, що молоко має кімнатну температуру.

Розмішуємо, доки маса не стане однорідною.

Всипаємо 400 г борошна. Замішуємо опару і залишаємо у теплому місці на 15-20 хвилин.

Додаємо до опари залишки борошна, яйця, цукор, сіль, мед, ванілін, ще півлітра молока, а також 2 столових ложки олії – щоб тісто не прилипало до сковорідки.

Добре вимішуємо вінчиком, щоб не було грудочок, залишаємо на 10–15 хвилин.

Ще раз перемішуємо тісто та починаємо

випікати млинці на змащеній рослинним маслом розігрітій сковорідці.

Щоб легше було перевертати млинець, беремо зубочистку, піддіваємо злетка зовнішній край млинця та проводимо по колу зубочисткою. Таким чином можна також запобігти утворенню рваного нерівного краю млинця.

Чекаємо, поки пухирці на поверхні нашого млинця не тільки виникнуть, а й луснутуть. Саме в цей момент підчеплюємо млинець по краях і перевертаемо лопаткою.

Випікаємо млинці до гарного золотавого кольору з обох сторін.

З чим подавати, обираєте на свій смак — мед, полуниці, сметана тощо. Чудово смакує з чаєм або кавою.

У світі існує величезна кількість різноманітних рецептів млинців.

За видом борошна вони можуть бути пшеничні, рисові, гречані, манні, житні, пшоняні. Готуватися можуть на воді, молоці, кефірі, сироватці або, навіть, на пиві.

Наразі в Україні популярні звичайні млинці, а от дріжджові незаслужено забуті. А дарма, млинці на дріжджах надзвичайно смачні, пішині, мережчаті та легкі.

Коледж електрифікації Дніпровського державного аграрно-економічного університету

**Це сучасний заклад освіти, один
з провідних закладів аграрного
напрямку, з розвиненою
матеріально-технічною базою і
соціальною інфраструктурою,
який майже століття гідно
творить свою історію.**

Отримати освіту студенти можуть як за денною, так і заочною формою навчання. Привабливою перспективою навчання в коледжі є можливість його продовження у закладах вищої освіти III-IV рівня акредитації за скороченим термінами та наскрізними навчальними програмами, зокрема Дніпровському державному аграрно-економічному університеті, де отримають дипломи бакалавра, магістра за скороченими термінами навчання.

ДЕ МОЖЕ ПРАЦЮВАТИ?

- в цивільних, аграрних, промислових та переробних підприємствах різних форм власності: державних, кооперативних, приватних та фермерських;
- в енергетичних кампаніях;
- в монтажних і ремонтно-обслуговуючих підприємствах.

Більше інформації на нашому сайті:

keddaeu.dp.ua

Контакти:

пр. Гагаріна, 95, Дніпро, 49010, Україна.

[pr. Gagarina, 95, Dnipro, 49010, Ukraine.](http://Gagarina, 95, Dnipro, 49010, Ukraine)

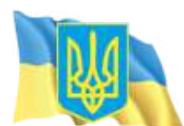
тел/факс +38 (056) 720-92-92

e-mail: keddaeu@gmail.com,

keddaeu@ukr.net

**ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО
ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ
УКРАЇНИ**

Не рубай

a посади!

ШВИДКО
ЗРУЧНО
ПРЯМО В РУКИ

Найшвидший і найбільш надійний посилковий сервіс до України та країн СНД. Порівняйте терміни доставки пакунків через компанію МІСТ з іншими компаніями і переконайтесь в цьому самі.

- **ДОСТАВКА КОРАБЛЕМ**
В Україну: 30-40 днів
В Москву: 30-40 днів
В Ст. Петербург: 35-45 днів
Решта регіонів на www.meest.us
- **ВІДПРАВКА АВІА І МОРСЬКИХ ВАНТАЖІВ**
○ **ДОСТАВКА АВТОМОБІЛІВ У КОНТЕЙНЕРАХ**
○ **УПАКОВКА І СТРАХУВАННЯ**
○ **ПЕРЕКАЗ ГРОШЕЙ ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ**

ЕКСПРЕС ДОСТАВКА ПОСИЛОК:
В Україну: 3-5 робочих днів
В Москву: 5-7 робочих днів

MIST MEEST

1-800-288-9949 www.meest.us

Marketing and design by ilmaginestudio.com

Заснований 2005 року поштово-логістичний оператор України, ТзОВ «Торговий Дім «Міст Експрес» є одним з лідерів у сегменті доставки відправлень «до рук» Одержувача. Підприємство належить до поштово-логістичної групи «Meest Group», яка сягає своїм корінням міжнародної корпорації МІСТ (Meest Corporation Inc., Торонто, Канада).

У кожному обласному центрі України та у великих містах діють склади компанії з технологією он-лайн реєстрації усіх процесів: приймання на склад, видача на доставку чи видача відправлень клієнту на складі. Компанія обслуговує понад 100 власних підрозділів, активно розбудовує мережу агентських пунктів прийому-видачі відправлень на території України. Володіє найбільшим серед експрес-перевізників власним флотом транспорту, який нині становить понад 300 одиниць, а понад 500 одиниць транспорту виконує доставку за контрактом.

Основна продукція/послуги компанії: доставка відправлень між відділеннями («склад-склад»); доставка відправлень від Замовника «до дверей» Одержувача («від дверей до дверей»); адресна розсылка кореспонденції (рахунків, договорів, періодичних видань, POS матеріалів) у поштову скриньку чи безпосередньо «до рук» Одержувача; доставка товарів дистанційної торгівлі (інтернет-магазинів, телемагазинів, компаній, що торгують за каталогом, MLM-компаній).

